ՆՈՒՄԵՐՕ 1901 — 1883 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 11—12 ԲԱԶԱՐ—ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻ — ՆԷՏԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ՊՕԼԻՏԻՔ ՕՍՄԱՆԼԸ ՀՈՒՔՈՒՄԵԹԻՆ ՈՒԼՈՒՄ ՎԷ ՖՈՒՆՈՒՆԻ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԽԷՎԱՄԻ ՆԱՁԷՐԱ ՏԸՐ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան

ՕԹԱՄՊՕԼ ԻՉԻՆ

Պիր սենէլիք	200 ղրշ.
Ալթը այլըգ	105 »
Իւչ այլըգ	55 »

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՉԻՆ

Բօսթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իչին

Պիր սէնէլիք	240 ղրշ.
Ալթը այլըգ	125 »

40 ՓԱՐԱ.

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըրը իչին

1 վէ 2 վէ 3ւնճւ սահիֆէյէ	5 ղրշ.
4ւնճիւ սահիֆէյէ	2 »

ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումուրը սարրաֆիյէյէ այիտ իլանաթ.

2 վէ 3ւնճիւ սահիֆէլէրէ	6 ղրշ.
4ւնճիւ սահիֆէյէ	4 »

Զիյադէ միւտդէթ իչին իլանաթ պազարլըգ օլուր։

Մէվադը նաֆիայա տայիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր։

40 ՓԱՐԱ.

Իտարէխանէսի, Հէյէթը Թահրիրիյէսի վէ մաթպաասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 խանէտէ տիր։ — Կազէթանըն ումուրը իտարէ վէ Թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէի մէվատտ Հագգընտա Միւտիրի կազէթա Տիգրան Ճիվէլէքեանա միւրաճաաթ օլունաճագը կիպի, քեաֆֆէի մէքեաթիպին տախի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԿՕՍՆԼԻՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Կիրիտ վալիսի Ֆօթիատէս բաշա հազրէթլէրի' պազը խուսուսաթըն միւզաքէրէսի իչին Տէրսաատէթէ տավէթ օլունմըշ տըր։

Վալիի միւշարուն իլէյհ բու տավէթին էսպապը միւհիմմէսի պուլունմագտա իմիշ։

—

Ճումաա կիւնիւ Րում Բաթրիգխանէսինտէ Ինիգատ իտէն մուխթէլիթ միլլէթ մէճլիսինտէ Րում Բաթրիգինին իսթիֆասը մէսէլէսինտէն պահս օլունտըղը խապէր ալընմըշ իտի։

Իսթիմաը մէգքիւրտէ Բաթրիգ էֆէնտի' իսթիֆաղաթը մէզհէպիյէ խուսուսունտա Բաթրիգխանէնին Թագրիրի Պապը Ալիճէ գապուլ օլունմատըղընտան պահսըլա, մաէթթէէսսիւֆ իսթիֆայա մէճպուր օլտուղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Մէճլիսը մէզքիւր իքիյէ Թագսիմ օլուպ, պիր գըսմը' Բաթրիգ իլէ պէրապէր Թէգտիմ իտէլէրին իսթիֆա իթմէսինի, վէ գըսմը տիկէրի եալընըզ Բաթրիգին իսթիֆա էյլէմէսինի Թասվիպ իթմիշ վէ սօն Թակէյտ եանի եալընըզ Բաթրիգին իսթիֆա վէրմէսինէ գարար վէրիլմիշ տիր։

Վէ...[illegible] պէյանընա կէօրէ, Բաթրիգխանէ գարու քէթխուտասը' էմմէլէրի կիւն Բաթրիգը միւշարիւլէյհին իսթիֆանամէսինի Ալիյէ նազըրը բաշա հազրէթլէրինէ Թագտիմ էյլէմիշ, վէ միւշարիւլէյհ տախի հիւքիւմէթը Սէնիյէ նամընա իսթիֆաի մէզպուրը գապուլ իթմիշ տիր։

Նէվմի մէզքիւրտէ Րում մէճլիսը մուխթէլիթի խինէ Թօպլանմըշ իսէ տէ, բիլասէթինտէ քիմսէ պուլունմատըղընտան, պիր գարար վէրմէքսիզին տաղըլմըշ տըր։

* *

Տիկէր Թարաֆտան խապէր ալընտըղընա կէօրէ, Րում Բաթրիգխանէսի մէճլիսլէրի' հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ պիր Թագրիր Թագտիմ իտէրէք, Բաթրիգ էֆէնտինին իսթիֆասը ճէմաաթ Թարաֆընտան գապուլ օլունամայաճաղընը արզ իլէ, իշպու մէսէլէյէ իսթիֆա վէ բէֆթէրի Պապը Ալիտէն իսթիսա էյլէմիշլէր տիր։

—

Սամուրադ Սաիտ բաշա հազրէթլէրի իլէ Տախիլիյէ Նազըրը Խուսէյն բաշա հազրէթլէրի ախիրէն պիր միւլագաթ իճրա իտէրէք, վիլայաթտա պազը գայմագամ վէ միւտիրլէրին ազլ ու նասպը վէ քիֆայէթսիզ պիւլունան մէմուրլարըն պատէլէր օլունտուղլարը մէսէլէսինի պահս իլէ նազարը տըգգաթէ վէ միւթալաայա ալմըշլար տըր։

Պու մոլլանուզ հայէ պիր խիթամ վէրմէք իչին հիւքիւմէթը Սէնիյէ' մէմուրինը մումաիլէյհիմի Թէգաիտ իտէրէք, խէրլէրինէ լիյագաթլը մէմուրին նասպ իթմէյէ գարար վէրմիշ տիր։

—

Գահիրէտէ մուգիմ Ինկիլթէրա ժէնէրալ գօնսօլօսը Մ. Պէյրինկին Ինկիլթէրա խարիճիյէ նէզարէթինէ եազտըղը բարօբ-Թօլարտա Մըսըրլըլարըն քէնտի քէնտիլէրինի իտարէ իթմէյէ իգթիտարլարը օլմատըղընը վէ Ինկիլիզ հըմայէսինի Թէքլիֆ էյլէտիկինի միւսպէթ օլարագ Գօ. ...[illegible] Րուգլիֆէյին եազտըղը հավատիսի Բէլ Մէլ Կազէթի բէսմէն Թէքզիպ իտիյոր։

—

Գօսօվա վիլայէթինտէ Գարինճէ նամ մահալ էհալիսի' պազը նիյաթը իսթիլաքեարանէ իպրազ իթմիշ օլտուղլարընտան, Թաշլըճա մութասառըֆը Սիւլէյման բաշա մահալը մէզքիւրէ կիտէրէք, օրատա իւչ նէֆէր գատար աշաքի իգամէ իթմիշ վէ պէօյլէճէ ասայիշ ու Ինթիզամ իգտա վէ մուհաֆազա իտիլմիշ տիր։

—

Բէժի Թիւթիւնլէրի մաքինա իլէ գըյըլըգ, հազըր սիկարալարը տա քէսզալիք մաքինա իլէ եափըլաճագ, վէ չիմտի.քի բա-

քէթլէր գուլլանըլմայըպ 120 գուրուշլըգ գատար օլան Թիւթիւնլէր գալընճա պիր քեաղըտ քէսէ իչինէ գօնուլարագ, օ ֆիյաթտան խուրտէ օլան Թիւթիւնլէր տէ Թէնէքէ գութիւլար իչինտէ սաթըլաճագ տըր։

Թէգաիւտ սանտըղը իտարէսի Թարաֆընտան պիլճիւմլէ տէվաիրէ պիր Թահրիրաթը ումումիյէ իրսալ օլունուպ, մուհասէպէճիլէրէ վէգնէտարլար հէր նէ գատար միւտտէթ Թէգաիւտ աղչէլէրինի մէրքէզ սանտըղընա իրսալ իթմէզլէր իսէ, օ գատար միւտտէթ իչին պիր ֆայիզ ախզ օլունաճաղը պիլտիրիլմիշ տիր։

—

Իթալիա Թրալընա իսթիյապ նիշանընը կէօթիւրիւպ Թէսլիմ իթմէկէ հէր նէ գատար վէլի Րիզա բաշա հազրէթլէրինին մէմուր օլտուղու պուլունտաղը իսէ տէ, մուախխէրէն սուտուր իտէն իրատէի Շահանէ ահքեամընճա իշպու մէմուրիյէթը մախսուսէ Ղազի Ահմէտ Մուխթար բաշա հազրէթլէրի նասպ պույուրուլմըշ տըր։

—

Երքեանը հարպիյէի Օսմանիյէ ֆէրիգանը քիրամընտան Նէճիպ բաշա հազրէթլէրի' Ֆրանսա մէճլիսը մէպուսանընտա Մէքթէպը Սուլթանի կիպի իքինճի սընըֆ մէքթէպլէր իչին Թէրթիպ էյլէմիշ օլտըղը բրօկրամա Թէմամըյլա մուվաֆըգ օլարագ մէքեաթիպը ասքէրիյէ վէ պահրիյէ խատամիլէրի իլէ Մէքթէպը միւլքիյէ վէ Տար իւչ Շէֆագա չակիրտանընա օգութուլմագ իւզրէ պիր ճէպիր (աճէպըրա) քիթապը Թէրթիպ ու Թապ իթտիրմէք իւզրէ պույուրուլտուղընտան, էսէրը մէզքիւր անգարիպ սահէ բիրափ մաթպուաթը Օսմանիյէ ողուգ-տա, էօյլէ սանիյէ մէյէքէ վէ ֆէթանէթ պիր ղաթըն մուհէլէֆաթը գալէմիյէսինտէն օլտըղը հայքիպլէ, չակիրտանը մութամիլիլիւմէ աճէպըրա տէրսլէրինէ բէք զիյատէ ֆէվաիտ վէ մուհասէնաթը մուճիպ օլաճագ-ըընտա չիւպհէ օլունամազ։

—

ՏԻՒՆՔԻ ՊԱԶԱՐ

Տիւնքի կիւն չէհրիմիզտէ մուգըմ պուլան պիր ֆաճիա հէր Խնսան խիրքէյի Թիւյլերընմաքը միւսթաղրագ էյլէմ ու քէրտէրը աղիմ էյլէմիշ վէ ֆէլէքին չու արայըգ Նահմուտիյէտէ պիր ատուի էգսէր քէսիլմիյի զաննընը Թագվիյէ էյլէմիշ տիր։

Խասքէօյ հարիգինին իլգա էյլէտիյի խասարաթը աղիմէ վէպինէրէն էհլի Նահմուտիյէրին խանէսիզ ահ վէ պիրեագ գալմասը հէնուզ խաթըրլարտան չըգմաճագ գատար էսքիմիշ պիր չէյ օլմայըպ կէօզ էօնինտէ տուրմագտա իքէն, պու քէրրէ վուգու պուլան պիր տէհշէթլի աֆէթ' Լէհլի Նահմուտիյէրինի ալա ու նուտտուլմայաճագ Թարիֆի նագապիլ պիր քէտէր տէրտասընա իլգա էյլէմիշ տիր։

Շէօյլէ քի, տիւն սաաթ 5 բատտէլէրինտէ, Գալաթատա Թէմէր ալթընտա Ս. Փըկիչ քիլիսէսինին ագարէթլէրի գարշըսընտա վագը օլուպ, Թահթընտա պիրի' Լէհլիլէրին չարաշըր տիւքքեանը վէ տիկէրի գազինօ օլարագ իգի տիւքքեանը, վէ իւզէրինտէ Լէհլիլէրին կիւնտիւզլի գըզ վէ էրքէք չօճուգլար մէքթէպինի շամիլ օլան իւչ գաթ պիր պինատան աթէշ ղուհուր իտէրէք, մէզքիւր պինա իլէ 18 գատար գըզ վէ էրքէք չօճուգ միւհթէրէգ օլմուշ տըր։

Հարիգը մէզքիւր' կազինօտըն իւսթիւնտէ օլուպ մէքթէպը մէզքիւրէ էնիլիպ չըգըլան նէրտիվէնին ալթընտան ղուհուր իթմիշ օլմագլա, չօճուգլարըն գաչաճագ եօլլարը աղէվլէր իլէ գապանմըշ, վէ իշթէ պունտան նաշի պէլիյէի մէզքիւրէ պու գատար աղըր օլմուշ տըր։

Հարիգտէ եանան չօճուգլարըն քէօմիւր կիպի քիւլքիւլթիւք քէսիլմիշ օլան նաշէլէրի մահալը հարիգտէն պիր աղ էօթէտէ մուվագգաթէն պիր մահալէ վազ իթմիշ օլտուղլարընտան, պիր խայլը իսթիյար գատըն վէ էրքէք իլէ գըզ վէ օղլան չօճուգլար քէնտիլէրինէ տուխուլի մէն օլունան մահալը մէզքիւրըն էթրաֆընը չէվիրէրէք ահ ու էնին վէ ֆիրեատ ու ֆիղանլարընը կէօյլէրէ չըգարարագ բէք ճիկէրսուզ պիր մէնզարէ իպրազ իթմէքտէ, վէ պու հալի կէօրէն հէր Ինսան կէօզլէրի եաշլարընը դուկարագ օրատան կէչէմէմէքտէ պուլունմուշ տըր։

Պիր Թարաֆտա բիր պիր Ինթիյար' իւչ էվլատընըն պիրտէն եանմըշ օլտուղունը, ատ սաղալըրըն իսլէրինէ գալըրըր իլէ գարըշըրըխ մէզարինէ պէյան իթմէքտէ, տիկէր պիր Թարաֆտա պաշգա պիր Ինթիյար' հէնուզ օ կիւնի սաաթ 4տէ եանի հարիգտէն պիր սաաթ էվվէլ մէքթէպը մէզքիւրէ գօյմուշ օլտուղու չօճուղընըն եանտըղընը ճիկէրսուզ պիր Թարզտա պէյան իթմէքտէ, տիկէր պիր ճիհէթտէ էվլատը եանմըշ պիր կէնճ գատըն' նէֆսինէ գաստ իտէրէք սաչլարընը եօլարագ նալէ ու ֆիղան իյլէմէքտէ վէ իւչ տէօրտ քիշինին տէսթի զապթընտա չըրպընմագտա, վէ հասըլը չօճուգ սահիպլէրինտէն հէր պիրի' պիր Թարզը աճըպ տիլխըրաշ վէ պիր լիսանը տիլսուզ իլէ պաղըրըպ կէլէն կէօրէնլէրին ճիկէրլէրինի եագըպ պէյան իթմէքտէ իտի։

Եանան չօճուգլարըն վիւճուտլարը միւթէմայիզ օլամայաճագ սուրէթտէ եանմըշ օլտուղլարընտան, պիրինտէն հէչ պիրինի ...

թընըլամամըշ տըր։ Օ սախտ պէլիյէտէ պուլունան Թօգա Նազըրըա սանտամըշ օլուպ, վալիսի Թարաֆընտան կէօրիւլիւպ քէնտի չօճուգլարընտան Թօգասը օլտուղընը սէօյլէմիշ տիր։

Յէնապը Հագգ պու կիպի ա-ֆէթլէրտէն ճիհանը հէր Թարաֆը մաստուն, վէ պու աֆէթէ կիւրիֆթար կէօրէն չօճուգլարըն հըրպէրինէ քէնտի Թէսէլլիյէթը սապր վէ սէպաթ իհսան պույուրսուն։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս Թարաֆընտան Բաբը-Ալիյէ կէլէն Թէլէկրաֆ-նամէ' Աժանս Էօթտօմանէ Թարաֆընտան Թէպլիղ օլունմուշ տըր։

Բարիզ 22 տէկտ.

Թօնգինտէ Սօնթայ բէշգինտէնտա Ֆրանսա ասքէրինին գայպը ճէմանա 85 նէֆէր մագթուլ վէ 240 նէֆէր մէճրուհտան իպարէթ տիր։

Աժանս Բիւթէնէ Էօթէն Մ. Խնկոտըր Թարաֆընտան ...[illegible] Բէնլիկ ...[illegible] Թէպլիղ ...[illegible]

Պէրլին 22 տէկտ.

Ռուսիա Խմբէրաթօրընըն բազըլ օկըլը զըղայըն տէվրիլմէսինտէն տոլայը օմուզլըրտա վուգու պուլան ճարիհա մուխարէպը օլտուղը Բէտէրպուրկտան միւրուտ իտէն պիր Թէլէկրաֆնամէ պէլլիտէն տիր։

Վիէննա 22 տէկտ.

Պու կիւնքի կազէթալարըն պէյանընա կէօրէ, Ավստրիա Խմբէրաթօրը' եագընտա Իթալիա Թրալընը ժի-զիթա վէրէճէք վէ Բօզայը տախի գիյարէթ իտէճէք իմիշ։

ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏԷՄՊԻՐԳԻՆԹԸՆ ՎԷ ՆՈՐԹՀԸՐՆ ՕԻԿԼՈՒՐԹԸ ԳՕՄՊԱՆԻԱՍԸ

Տէրսաատէթտէ մուգիմ Մ. Ճօնն Բօվէլին Թօթիլը Թէէտ...յաթ (սիւսթանիսի) էյլէմէսի սէպէպիլէ, զիրտէքի իմզա սահիպի' մէզքիւր գումպանիաների իչլէրինտէ մուամէլէ Մ. Ճօնն Բօվէլին էերինէ գաիմ օլմագա պալատէ մուհարրէր գումպանիալար Թարաֆընտան մէէզուն էյլէմիշ տիր։

Գ. Բ. Սէրիբէն

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Թէլէկրաֆըն խապէր վէրտիկի վէճհիլէ, Ռուսիա Զարը' Բէթէրսպուրկ ճիվարընտա ավ էտտիրէ էյնատէ կըզըլտան տուշէրէք օմուզընտան եարալանմըշ օլմագլա, պու խապէր մահ-պէյնըհիւմայունա վիւրուտ իտինձէ, զաթը հազրէթի Շէհրիյարիլէրի' պա Թէլէկրաֆ միւշարիլէյհ Խմբէրաթօրա պէհանը Թէէսսիւֆ իթմիշլէր, վէ սալիհան չիֆաեապ օլմասընը Թէմէննի պույուրմուշլար տըր։

—Չէվլէ աֆէթզէտէկեանընա խանէլէն կէչէն բէնճէնչիփէհ կիւնի Ռուսիա սէֆարէթխանէսինտէ քիլիսատա օլունան Պազարտա էչնա միւվայէտէ իւթմէգ իչին գիւլլիէթլի գալապալըգ օլուպ, իլը կիւնիւ եալընըզ Ասթուրիա սէֆիրինին զէվճէսի Մատամ տը Գալիսին չիւպէսինտէ 600 լիրալըգտան զիյատէ էյմթաա սաթըլմըշ տըր։

Ճումաա կիւնիւ տէ պա իրատէի Շահանէ Թէչրիֆաթ նազըրը Միւնիր պէյ իլէ խաղինէի խասսա նազըրը Գօզագեան Յակոբ էֆէնտի հազարըմէ մէզքիւր պաղարա կիւրտիւլմէ, 800 լիրալըգ էշեա միւպայէա իթմիշլէր տիր։

Պաշէհօ Ռուսիա սէֆիրի Մ. տը Նէլիտօֆ իլէ միւշարիլէյհ Միւնիր պէյ' Մատամ Ներմավրօ-նըն Թահթը իտարէսինտէ պուլունան պիւֆէյէ կիթթիթ ռիքրէրի-տէ, Մուճմալիլէյհա գատըն' գաթը հազրէթի Շէհրիյարի իչին իտաբէ իմ գոտանս Թէգլիֆ իթմիշ օլ-տըղընտան, գէրէք զէմիթը միւշա-րէլէյհիմա վէ գէրէք հուզզարը սաիրէ Թէգլիֆը մէզքիւրը մէմ-նունիյէթը աղիմէ իլէ գապուլ վէ իճապէթ իթմիշլէր տիր։

Պու խուսուսս խաքիրայի հազրէթը Բատիչահիյէ արզ օլուն-

մագտա, Թարաֆը գիւշէրէֆէ հազրէթը Շէհրիյարիտէն պիւ ֆէ սանտըղը իչին միւ մահիլէյհա Մատամ Սթամպօլա օն պէշ սաէտ լիրաի Օսմանի իրսալ պույուրուլմըշ տըր։

Մուզըգէրին պէյանընա կէօրէ, Բատիշահը մէրհամէթբէնահ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրի' նազարէ վէ իւզրէ սաիրէ օլարագ Չէչմէ աֆէթզէտէկեանընա չիմտիյէ գատար 4600 Օսմանլը լիրասը իհսան վէ իանէ պույուրուլմուշլար տըր։

Ճումաա կիւնիւ մէզքիւր Պազարտա բէք չօգ էշեա սաթըլտըղընտան, չիմտի բէք աղ պիր չէյ գալմըշ տըր։

—Գարամուսալ ճիվարընտա հայտուտլար Թարաֆընտան Թաղաշըրըլըպ պին չու գատար լիրայը ալընան Մ. Ա. Գօրրինին մաստէսինտէ զիմէխալ օլտուգլարը չիւպհէ օլունան 7 քիշի էլան Թահթը մուհաֆազէտէ պուլունուպ, հէյէթը իթհամիյէ պունլարըն միւճրիմիյէթինէ գարար վէրմիշ օլմագլա, մէրգումուն' անգարիպ Տէրսաատէթ տիվանը ճինայէթինտէ մուհաքէմէ օլունաճագ լար իսէ տէ, պունլար միյանընտա ասըլ հայտուտլարտան հիչ քիմսէ եօգ իմիշ, զիրա հէնուզ անլէրտէն հիչ պիրիսի Թէվգիֆ օլունամամըշ տըր։

—Պէզըրքեաա վաքը չիֆթլիքեաթը Հիւմայունէ հազգընտա միւզաքէրէյէ մէմուր գօմիսիօն էվվէլքի կիւն տախի ագտը իճթիմա էյլէմիշ տիր։

—Թիճարէթ վէ Զիրաաթ Նազըրը Սուպհի բաշա հազրէթլէրի էվվէլքի կիւն մէքթէպը Սէնայի կիտէրէք մէքթէպը մէզբուրըն Ինթիզամը հալինտէն մէմնուն օլմուշ տըր։

— Տէրսաատէթ կէօմրիւքլէրինտէ աճէն ալընան էշեալար' անիյէ մէմուրլարը Թարաֆընտան ֆիրուխթ օլունարագ պագըր տա լիւն էօնինտէքի մաղազատա ֆիրուխթ օլունմագտա իքէն, անիյէ մէմուրլարընըն պազը սուի իսթիմալաթընտա մէպնի, չիմտի էշեաի մէզքիւրէ քեամիլէն մէզքիւր մաղազատա ֆիրուխթ օլունմայա պաշլամըշ տըր։

—Եավէրը էքրէմ հազրէթը Շէհրիյարի Նուսրէթ բաշա հազրէթլէրինէ իմթիյազ նիշանընըն ալթուն միտալեասը իհսան պույուրուլմուշ տըր։

—Ավստրիա սէֆիրի պարօն Գալիս' էվվէլքի կիւն Պապը Ալիյէ կիտէրէք, Խարիճիյէ Նազըրը Արիֆի բաշա վէ միւսթէշարը Տաուտ Ցարութիւն էֆէնտի հազրէթլէրի իլէ միւլագաթտան սօնրա, Սատրազամ հազրէթլէրինին նէզտինէ կիտէրէք, սաաթ եարըմ գատար միւլագաթտա պուլունմըշ տըր։

—Ինկիլթէրա սէֆարէթի պաշ Թէրճէմանը տախի էվվէլ մէզքիւրտէ Պապը Ալիյէ կիտէրէք, միւսթէշարը միւշարիլէյհ հազրէթլէրի իլէ միւլագաթտա պուլունմըշ տըր։

—Զապթիյէ նազըրը էսպագ վէ ժանտարմա բէխիտ լաճէգ հածի Հաֆըզ բաշա էվվէլքի կիւն վէֆաթ էյլէմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մայր Եկեղեցի Մատուռընտա աէֆն խոլէն Եղնայեան մէծէլէսի իչին Բալ ժուրմ Թարաֆընտան Թէքլիֆ օլունան գօմիսիօն տիւնքի կիւն իճրա Թահգիգաթա պաշլայըպ, անգամ պունտան 5—6 սէնէ էվվէլ տախի իւնէ քիլիսէի մէզքիւրտէ պիր ճէնազէ աէֆն խոլունմըշ օլտուղընտան, օ վագթքի Ազգ. Վարչութիւնըն պու պապտա նէ մուամէլէտէ պուլունտուղընը Թահգիգ իթմէք իչին գօմիսիօնը մէզքիւր գույուտաթը միւրաճաաթ իթմէյէ գարար վէրմիշ տիր։

—

Ազգանուէր Հ...յունեաց ընկերութեանըն եազընտա վէրէճէկի պալօսը Ֆրանսա աէֆիրինին զէվճէսի Մատամ Մարգիզ տը Նօայլըն Թահ-

Թը հըմայէսինտէ պուլունաճաղը կիւ, Թէրթիպլազի գօմիթէսի աէ Մ. Վիգթօր Լըբէնին Թահթը ռիյասէթինտէ պուլունաճագ, վէ իւզ տէֆա օլարագ պու կիւն Գըրէտ ժէնէրալ Օթօման պանգասընտա Թէճէմմիւ իտէճէք տիր։

—

1865 սէնէսինտէ Կէտիկ բաշա քիլիսէսի մէքթէպինտէ պիրինճի տէրսլէրէ Նըրմէնիճէ վէ Ֆրանսըզճա հօճալըգ իտէն վէ Վ...[illegible] Նամըլյա կիւզէլ պիր բիսալէի մէվգութէ Նէշր էյլէյէն Գիր. Տ. Մարտիրոս Ալագ քահանայ ախիրէն Գայսէրիյէտէն Տէրսաատէթէ կէլիպ, անգարիպ պազը ասարը գալէմիյէսինի մէյտանէ նէթիճէրէ չըգարաճաղընտան, պու պապտէ չիմտիտէն քէնտիսինի Թէպրիք իտէրէք, ասարը մէզքիւրէնին նէշրինէ կազէթամըզ վասըթա Ինթիխապ իտիլէ գարիլէրը քիրամըմըզա մուճիպը մէմնունիյէթ օլաճաղընը պէյան էյլէրիզ։

Իւսթիւնկիւմիզէ կէօրէ, Գատըքէօյտէ մուգիմ Գայսէրիյէլի միւթէպէր միւլթէթտաշլարըմըզ գարիյէի մէզքիւրէ Ս. Թագավոր քիլիսէսինէ մուվահիյէ Տ. Մարտիրոս քահանայը գապուլ օլունմասընը արզու իթմէքտէ իմիշլէր։

—

Իւսթիւնկիւմիզէ կէօրէ, Ս. Էջմիածին Սինօտը պիլճիւմլէ մէքթէպ իտարէլէրինէ Թաամիմէն պիր էմրը չէտտիտ իրսալ իտէրէք, մէքթէպլէրինին մէարիֆ բրօկրամլարընը Սինօտա կէօնտէրմէլէրինի, վէ պէհէր մէքթէպտէ գաչ մուալլիմ պուլունդուղ, պունլարըն նէրէտէ Թահսիլ իթթիքլէրինի վէ գըզ վէ էրքէք գաչ չակիրտ պուլունտուղընը վէ Թալէպէնին նէ տիլ ու միլլիյէթէ մէնսուպ օլտուգլարընը պա քարօրթօ խապէր վէրմէլէրինի իչար ու Թասրիհ իթմիշ տիր։

Ս. Սինօտ պու մալումաթը ճէմ իթթիքտէն սօնրա, Ռուսիա մէարիֆ նէզարէթինէ Թէպլիղ իտէճէք իմիշ, զիրա նէզարէթը միւշարիւլէյհ Թալէպէնին Թաֆսիլաթը մէզքիւրէյի չօգտան պէրու Սինօտտան Թալէպ իթմէքտէ պուլունմըշ իսէ տէ, մէրհում Գէորգ Դ. Կաթողիկոս' մէարիֆէ միլլիյէ մէսէլէյի միլլիյէ մախսուսէ նազարըյլա պագարագ, Թալէպը մէզքիւրէ էհէմմիյէթ վէրմէյիպ, իշ տայմա Թէէխիր իթմէքտէ իմիշ։

ԲԱՍԱՏԽԱՆԷԻ ԱՄԻՐԷ

Սթամպօլտա Գումրիւկ ...[illegible]

Դեկտ. 12/24

	Մր. Տէ.
Կիւնէյլին տօղմասը	2 36
Եօյլէն	7 18
Եէնի ալ Րումի տէկտ.	17
Պու սապահ սաաթ 3, 19տա	
Միգյանիւլ հավա (պարօմէթր)	767,2
Միգյանիւլ հարարէ (Թէրմօմէթր)	4,5
Նիսպէթէ օլան տէրէճէի րութուպէթ	97
Րիւզկեարըն իսթիգամէթի' Սաքին.	

ԻԼԱՆ

Շէհրիմիզին բէք մաարուֆ էճզաճըլարընտան պուլունան Մ. Ժ. Ալէքեան' քէնտի էճզախանէսինի Եէնի Ճամի հավլիսինտէն Պաղչէ Գափուսընտա կէօմրիւկին գարշուսընտա 43 նումէրօլու մաղազայա նագլ իթթիկինի վէ էվվէլքի կիպի ղայէթ էհվէն ֆիյաթլա հէր նէվի էճզա վէ մուալէճաթը նէֆիսէ պուլունտուրուլու քէնտի միւթէաատտիտ միւշթէրիլէրինէ վէ ումում էհալիյէ իլան իտէր։

Մէզքիւր մաղազատա Նորվէկիատան ճէլպ օլունմուշ Մօրինա պալըգ եաղը տախի պուլունուր։

ԱԼԱ ԷՆԿԻՒՐԻՒ ՊԱԼԸ

Սաթըլըր, Սթամպօլտա Պաղչէգափուսընտա Համիտիյէ Թիւրպէսինին գարշըսընտա ֆէսճի Բիւրիւն տուքքեանընտա։

ՖԻՑԱԹ ԷՀՎԷՆ

ՖՐԱՆՍԱ ՎԸ ՋԻՆ

([illegible])

Թօնքին մէսէլէսինին պիր Եվրօբա մէսէլէսի օլտուղունու պէեան վէ թաստիգ իյլէտիքտէն սօնրա, մէսէլէի մէզքիւր իւզէրինէ պիր աղ կէնիշճէ միւլահազայա կիրիշմէք մէճպուրիյէթի թահթընտա պուլունտուղումուզը տա խաթըր իթմէյէ պիր հաճէթ գալմազ։

Իշին էն միւհիմմ ճիհէթինի զիքր իթտիք։

Ջին իլէ մուհարէպէ օլաճագ եախօտ օլմայաճագ, իշին նէթիճէսի ուզանաճագ եախօտ ուզանմայաճագ, պունլար իքինճի տէրէճէտէ էհէմմիյէթլէրի պուլունան մատտէլէր տիրլէր։

Ասըլ էհէմմիյէթի էվվէլիյէսի օլան մատտէ, Ֆրանսա տէվլէթինին, ճիտտի սուրէթտէ միւսթէմլէքեաթ բօլիթիգասընա պուլաշմըշ օլմասը տըր։

Ֆրանսա տէվլէթինին, վէ էհալիսինին, էքսէրիյէթի մէզքիւր բօլիթիգայա սարըլմալարը իլէ, աղ վաղթըտան Ֆրանսա տէվլէթի թարաֆընտան նէֆսի Եվրօբատա պիր արպէտա գօրաճաղը գօրգուսունուն մահվ օլմուշ օլտուղունու պէեան իյլէտիք։

Շիմտի արթըգ հէր քէս թէէմին օլապիլիր քի, էկէր նէֆսի Եվրօբատա օն սէնէտէն պէրու հէր կիւն վագը օլաճաղընա պէքլէնիլէն վէ շիմտիյէ տէկին զուհուրա կէլմէյէն օլ ումումի մուհարէպէ, պիր գաչ սէնէտէն սահնէյի միւճտուտէ կէլէճէք իսէ պիլէ, հէր քէսին պիր գաչ սէնէտէն պէրու պէքլէմէքտէ օլտուղու կիպի, պարութա Ֆրանսա թարաֆընտան, աթէշ վէրիլէճէք տէյիլ տիր։

Ֆագաթ Թօնքին սէֆէրինին մէյտանա չըգարտըղը միւհիմմ մատտէ եալընըզ պու տէյիլ տիր։

Ֆրանսա տէվլէթինին, Ջին կիպի մէֆրէթ պիր միլք ու միլլէթ իլէ տէ չաթըշմասընա սէպէպ օլտուղու խալտէ, քէնտիսինի մէճպուր գըլաճաղը իհթիմալտէն պուլունան Թօնքին սէֆէրինին, աղ պիր վագըթտան նէֆսի Եվրօբատա պէօյլէ պիր ալթիւսթիւլիւք չըգարաճաղընտան գօրգուսու պուլունմամաղընը տա խաթըր խուլիօր։

Բօլիթիգա պինասընըն գահպէլիսի իչին լազըմ կէլէն սաղլամ աչաղը վարմաղըլըգ գալտըրըլտըգտան սօնրա, պու կիւնքի կիւն, ալէմի բօլիթիգայը վէ մալիյէ տիւնեասընը սարըր հէր մէսէլէլէրտէն զիյատէ իշղալ իտէն Թօնքին մէսէլէսի պինասընտա կէօրիւլէնլէր, շունլար տըրլար։

1. Ջին տէվլէթի սիլահլը տօղրուտան տօղրու միւտախէլէ իթմէսէ տէ, իթմէսէ տէ, իլէրուտէ Ֆրանսըզլարը Ինկիլիզ Հինտիսթանը հուտուտունա գատար կէթիրմէսէ պիր եօլ աչաճագ Թօնքին վէ պիւթիւն Անամ գրալլըղը եախօտ իմբէրաթօրլուղու, Ֆրանսանըն մալը օլմուշ պիթմիշ պիր չէյ տիր։

2. Ջին տէվլէթի տօղրուտան տօղրու Ֆրանսըզլար իլէ մուհարէպէյէ կիրիշմէյինճէ, վագա իչէ էրէյիճէ էնկէլ օլապիլիր, ֆագաթ անը մէնն իտէմէզ։

3. Ֆրանսա թարաֆընտան նէֆսի Եվրօբատա պիր պօզա չըգարաճագ պուլունթիլար, խալի միւտտէթ իչին մահվ օլմուշ տըրլար։

4. Մէրքէզի Եվրօբատան պաշ վէրէրէք Գալթիկտէն Միջէրկրականա, վէ Մանշ տէնիզինտէն Թունայա գատար տէօրթ թարաֆը իսթիլա իտէճէյինտէն գօրգուլան ումումի մուհարէպէ աթէշինին, շիմտիքի հալտէ քէմալի էօնիւ ալընմըշ օլտուղու անլաշըլմագտա տըր։

Գէրլին գօնկրէսինին նէթիճէսի գարարընտա, Ֆրանսանըն պիրինճի մուրախխասը օլան Մ. Ուատինկթըն, կէօզիւնիւ կէօյէ տօղրու գալտըրըպ, «եալընըզ Ֆրանսա տէվլէթի պիր չէյ ալմամըշ կէրի տէօնիյօր» տէմիշ իտի։

Ֆագաթ էրպապը վուգուֆ իտտիա իթմէքտէ տիր քի, Ֆրանսայա տօղրուտան տօղրու պիր չէյ վէրիլմէմիշ իտի իսէ տէ, Եվրօբանըն խարիճինտէ, քէնտիսինէ էրէյիճէ չէյլէր վաատ օլունմուշ իտի։

Էկէր էրպապը վուգուֆըն մէզքիւր իտտիասը տօղրու իսէ, շիմտի Ֆրանսանըն Թօնքինտէ պիր հագգը գալմամըշ օլմալը տըր։

Էկէր Ֆրանսըզլար տախի, Ինկիլիզլէր կիպի, գայթ իթտիքլէրի միւլքլէրտէ պիր խարէճի պէտէրանէ թէէսիս իտէպիլիրլէր, հէր նէվի թաղըլըգտէն իճթինապ իտէրէք եալընըզ էճնէպի թէպաալարընըն հալինի խալաս, պէտէվիյէթ եէրինէ մէտէնիյէթի իպգա, վէ եէրլի էհալիսի սօյմագսըզըն թիճարէթ, սանայի, վէ զիրաաթը թէզվիգ գըլարլար, վէ պու սուրէթլէ հէմ էճնէպի թէպաալարընը վէ հէմ տէ քէնտիլէրինի իհեա գըլապիլիրլէր իսէ, Թօնքին վէ Անամ մէմալիքինին իշկալլէրի, Եվրօբատա էլէ կէչիրմէք խուսուսընտա պուլունտուգլարը միլք ու արազիլէրտէն հուսուլա կէլէճէք վարիտաթլարը, տէրէճէտէ զիյատէ պիր վարիտաթլարը օլաճագ տըր։

Վագըա Ֆրանսըզլարըն չօգլուգ խարիճտէ կէօզլէրի օլմայըպ, եալընըզ, պուլունտուգլարը եէրտէ պէօյլէմէք հավէսինտէ պուլունմամըշ օլտուղլարը աչըգ տըր։

Ֆագաթ պու հավէս, աարթան պէրու քէնտի պաշլարընը բէք պէօյլէ պէլալարա սօգմուշ օլտուղու հալտէ, արա սըրա բէք աղըր ֆէտաքեարլըգլար սայէսինտէ հուսուլա կէթիրիլէճէք մուվաֆֆագ օլմուշլար իսէ պիլէ, էնինէ Թօլքինին տօլաշըգը քէրքէէլէ տիւքքեանը տըր սարփը մէսէլէ կիպի, պիւթիւն մէզքիւր ֆէտաքեարլըգլար պօշա կիթմիշտէն սօնրա էնինէ թա էսքի հուտուտլարընտա գարար գըլմըշլար տըր։

Նէ՞ իչիւն Ֆրանսըզլար տախի Ինկիլիզլէր կիպի, գաթէն գուվվէթլի սահիպլէրի պուլունան վէ անլէրէ պիլէ տար կէլէն Եվրօբա գըթթալարընտան էլ չէքիպ, տիւնեանըն տէօրթ թարաֆընտա գօլայ գօլայ կէնիշ միւսթէմլէքեաթլար վէ նիւֆուզճա միւթէնասիպ իլէ թէպաալարը օլան խարիճի իմբէրաթօրլըգլար թէշքիլ իթմէք հավէսինէ տիւշմէտիլէր։

Զօգ տէյիլ. անճագ պիր գաչ միլեօն նիւֆուզ, վէ պիր գաչ պին միլ արազի արթըրմագ իչին իթմիշ օլտուգլարը ֆէտաքեարլըգլարընըն օնտա պիրիսինի կէօզէ ալմըշ օլսալար, վէ քէնտի Ինկիլիզ գօնշուլարը իլէ տէ պիր հիսսի իթթիֆագ հուսուլէ կէթիրմիշ օլսալար իտի, տիւկէր հալտա ու հիսսէ կէլմէյէն միւլքլէրտէն պաշգա, տիւնեանըն տիւկէր նըսֆը օլան Շիմալի վէ Ճէնուպի Ամէրիգալար տախի պու կիւնքի կիւն, նըսֆ նըսֆա Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ մալը օլմուշ օլուր իտի. վէ օլ վագըթ, նէֆսի Եվրօբատա մուհարէպէ իթմէյէ տէ հաճէթ գալմայըպ, պիւթիւն Եվրօբա, Ալէմանիասը, Ռուսիասը, վէ Ավուսթրիասը իլէ պիրլիքտէ, Հինտիսթանլարա վէ Ամէրիգալարա սահիպ պուլունան Ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսա տէվլէթլէրինին նիւֆուզ ու թէէսիրի թահթընտա պուլունմուշ օլաճագ իտի։

Վէ պիւթիւն Եվրօբա, մանէն օլսուն, մէտէնիյէթին բէնհարէրի օլան պու իքի ազիմ միլլէթլէրին հուքմիւ թահթընտա պուլունտուղու հալտէ, շիմտի թէքմիլ տիւնեա, աճապա նէ՞ գատար փարլագ պիր հալտէ պուլունաճագ, վէ իքի պէօյլէ գուվվէթ էհլինէ, պիրպիրլէրինէ խասըմ օլըպ պէօյլէ գուվվէթ պէսլէմէք եէրինէ թաղթընտա էյլէմէքտէ օլան պիւյիւք էհալիլէր տախի, նէ՛ գատար բահաթ պիր հալտէ պուլունաճագլար իտի։

Ֆագաթ Ֆրանսըզլար, պիւթիւն տիւնեայա եալընըզ քէնտիլէրի սահիպ օլմագ իսթէտիլէր։

Հալպուքի տիւնեանըն տէօրթ գըթասընտան իչինտէ, եանի տէնիզլէրտէ, գաթէն պաշգա պիր սահիպ պուլունմագտա իտի։

Ֆրանսըզլար, պիւթիւն Եվրօբայը ֆէթհ իթտիքտէն սօնրա, արթըգ տէնիզլէրին սահիպինի տէ եէրէ չարփմագ գօլայ տըր տէտիլէր։

Ֆագաթ պու տէնիզլէրին սահիպի, սըրասը քէնտինէ կէլէճէք օլան Եվրօբա մագլուպիյէթինէ միւսաատէ իթմէտի։

Ալէմանիատա Ինկիլիզ ալթունու, Սպանիատա Ինկիլիզ ասաքէրի, վէ նիհայէթ Վաթէրլօօ տա Ինկիլիզ օրտուսու, Ֆրանսըզլարըն խէեալաթընը, էպէտի սուրէթտէ մահվ իթտիլէր։

Վէ էն ֆէնասը օլարագ Ֆրանսանըն ազամէթի իթթիֆագընը թէէմին իտէճէք Ամէրիգա վէ Հինտիսթան միւսթէմլէքեաթը տախի, պիր տահա կէրի տէօնմէյէճէք սուրէթտէ, Ինկիլթէրրանըն գապզընա կէչտիլէր։

Օ կիւնտէն իթիպարէն, Ֆրանսանըն միւսթէմլէքեաթ բօլիթիգասը քէսմիլէն եիւզ իւսթիւ պըրագըլարագ, էլինտէ միւսթէմլէքեաթ տինմէյէ չալըշան պիլէ պուլունմայան Ճէզայիր գըթասընտան պաշգա պիր չէյ եօգ կիպի տիր։

Վէ պու Ճէզայիր գըթթասը տախի, Ֆրանսըզ օրտուսունա Արապ ճէնքճիլէր եէթիշտիրմէք մագսատընտան պաշգա պիր չէյէ խըտմէթ օլունմայըպ, կէրէք Ճէզայիրլիլէրին թիճարէթ վէ մէտէնիյէթճէ թէրագգիլէրինի վէ կէրէք պիզզաթ Ֆրանսըզլարըն թէրագգիսինէ խըտմէթ գըլմագտան ուզագ գալմըշ տըր։

Վէ պու ճէզայիր գըթասը, սէօյլէյէրէք, Ճէզայիր իւլքէսի Ֆրանսըզլար իչին պիր սէրվէթ մէնպաընտան զիյատէ պիր պաշ պէլասը օլմուշ տըր։

Ֆագաթ շիմտի վագըթ չօգ տէյիշմիշ տիր։

Խաթըր ու խէյալտէն կէչմէյէն սիւրաթլէ ինքիշաֆ պուլմուշ օլան գուվվէթի թիճարէթ վէ գուվվէթի մալիյէ, Ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսա էհալիլէրինի, էօյլէ սըգը պաղլար իլէ պիրպիրլէրինէ պաղլամըշլար տըր քի, Գուրպօնլարըն վէ Պիրինճի Նաբօլէօնուն կիւնլէրինտէքի գըսգանճլըգ հիսլէրի գալմամըշ տըր։

Տիւէր թարաֆտան նէֆսի Եվրօբատա տախի Ֆրանսանըն էթրաֆընտա էօյլէ պիր սըգը տէմիր չէմպէր չէվրիլմիշտիր քի, զօր իլէ տիշարը թաշմագ ատէթա գաբիլ օլամայաճաղընտան, պէօյլէմէք իչին խարիճէ կէօզ կէզտիրմէքտէն պաշգա չարէ գալմամըշ տըր։

Նասըլ քի պաշգա պիր միւնասէպէթլէ տախի սէօյլէմիշիգ տիր, Ֆրանսանըն Բէլճիքայա թէճավիւզը միւսաատէ իտէմէյէճէն Ինկիլիզ վէ Ալէմանիա քէտէ, Ալէմանեայա թէճավիւզը միւսաատէ իտէմէյէճէն պիզզաթ Պիզմարգ ճէնապլարը, նիհայէթ հէր հալտէ պիր պաշկլանըգ իսթիմալը կէօթէրմէքտէ օլան Ֆրանսա էհալիսինէ պիր սօլուգլուգ պուլմայա մէճպուր պուլունտուգլար տըր։

Վէ էկէր Ինկիլթէրրա վէ Ալէմանիա տէվլէթլէրի, Ֆրանսանըն Թօնքինէ էլ ուզաթմասընը տօղրուտան տօղրու թէշվիգ իթմէտիլէր իսէ, հէր նէ տախի տէնիտ, մէզքիւր սէֆէրէ խուսումէթ կէօզիւ իլէ պագմայաճագլարը տա շիւբհէսիզ տիր։

Պիլճումլէ Ֆրանսայա մէնսուպ պուլունանլարըն արզուսու տախի շու օլաճագ տըր քի, Թօնքին սէֆէրի, ճիտտի պիր միւսթէմլէքեաթ բօլիթիգասընա պիր պաշլանգըճ օլսուն, իլէրուտէ տախի Եվրօբանըն Ֆրանսըզ թէճավիւզը գօրգուսունտան օլսուն պիր տէրէճէյէ գատար էմին պիր հալտէ պուլունմասը միւճէպ օլսուն, վէ կէրէք Ֆրանսըզ, կէրէք Թօնքինի վէ էկէր միւճէրրէպ իսէ, Ջին գանը տախի պիհուտէ եէրէ ագմամըշ օլսուն։

([illegible])

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԳԱՅՍԷՐԻՅԷՏԷ

ԱԶԻԶ ԹԷՖԹԻՇ ՄԱՀՔԷՄԷՍԻ

([illegible])

Մէզքիւր 13 սէնէլիք էմէքլէրիմիզ, միլլէթիմիզին ուլուշմուշ վէ քէչիլմիշ տուլգուլարընըն հարէքէթէ կէլմէսինէ տախի պիր վասըթա օլմուշ տըր։ Կրթասիրական Նամընտա պիր շիրքէթ թէշքիլ օլունուպ, մէրամը իսէ Գայսէրիյէտէ մէքթէպ աչմագ օլաճաղընտան, ալա եաղմուրա պաշլատըլար։ Ֆագաթ պու կիպի պիր թէշէպպիւսամը, էյի վէ սաղլամ ախլագ օլմագսըզըն պաշ չըգարմասը նէ գատար միւշքիլ պիր չէյ օլտուղունուն ֆարգընտա օլմայարագ, թէաթրօ եախօտ նէրիլամուշ վասըթասը իլէ իքի կէօրիւր զանն իթտիլէր. հալ պու քի պաշ թուլթան ազա-լարը հէր նէ գատար զէնկին վէ պէօյլէ քիմսէլէր էվլատլարը իսէլէր տէ, Ուսումնասիրական ընկերութիւնըն եարըսը գատար պիր մէքթէպ պիլէ, էկէրչի սէնէլէրճէ տէյիլ, հիչ տէյիլ իսէ պիր գաչ այ իչին օլսուն մէյտանա կէթիրմէտիքլէրինի կէօրիւնճէ, Ուսումն. շիրքէթինէ թագլիտ իտէրէք, պիզ տախի կիրակի կիւնլէրի Ս. Աւետարան տէրսի եարաճաղըզ տէմէյէ պաշլատըլար։ Շիրքէթիմիզին էհալիսինի քէնտիլէրէ գօլայճա ճէլպ իթմէք իչին, կէրմիր մէքթէպի թալէպէսինտէն զաթէն Ուսումն. շիրքէթի մէքթէպինտէ մաաշլը գուլլանըլան Գաղտասարեան Խաչատուր էֆէնտի նամ վարժապետի, քէնտիլէրէ Աւետարան տէրսի խօճասը թային իտէրէք, էհալիյէ ալէնէն Աւետարան օգումագ սըրըն Աւետարան տէրսինէ պաշլատըլար.— զիրա աշխարհականլարա Աւետարան օգումագ իւմիշ . . . ; հարգաւորլարըմըզ Աւետարանըըզ Աւետարան տէրսինտէն բէք խօշլանտըգլարընտան, պունլարըն վասըթասը իլէ Ուսումն. շիրքէթինի տահա գօլայ իրգաթլըլըգ տիւշիւնճէսիլէ տէրսլէր վարդապետ հէր կիրակի ժամըրը ծանուցումլար վէ մէտհիյէլէր իլէ տօլտուրարագ, էկէր մէրամընըզ Աւետարան էօյրէնմէք իսէ, իշթէ կրթասիրական շիրքէթինտէ տախի էօյրէտիլիյօր օրայա կիտին, պաշգա եէրէ կիթմէյին . . . տէյէրէք, հէր նէ գատար էհալիյի Ուսումն. շիրքէթինէ կիթմէքտէն մէն իթմէյէ չալըշըրլար իսէ տէ, ճէմաաթ խըլաֆընճ հէր կիրակի մէքթէպէ տօլմագտան կէրի տուրմամը, Հալ պու քի իշթէ պիր «հարէքէթ» մէյտանա կէլտի, ուլուշմըշ էհալի գըմըլտանտը, Կրթասիրականա տախի կիթմէյէ պաշլատը։ Նազըգ քի ճէմաաթ կրթասիրական մահալլէնտէ, Ուսումնասիրական շիրքէթինէ գարշը պիր չօգ զէմմ ու հագարէթլէրտէն պաշգա պիր չէյ պուլամամըշլարընտան, վէ ախլագլարընըն խուլասընա պիր մէտար օլմատըգտան, կրթասիրականլար իսէ՝ ախլագըն պօզուլմասընա պու կիտիշլէ սահա գիյաթէ նարամ խիյօր օլտուգլարընըն ֆարգընա վարամատըգլարընտան, տէֆթէրլէրինտէ գայտ իթտիքլէրի մաաշլարը, քէնտի աղալարընտան պիլէ թօպլամայա գատիր օլամայըպ, էլան մէրամ իթտիքլէրի մէքթէպլէրին աչըլամատըգլար։ Պէնճէ պիր «հարէքէթ» քէօթիւ պիլէ օլսա, թէճրիւպէլէր իլէ զիյանլարըն կէօրմէյէ մէճպուր օլարագ, իսլահաթտա

ԼԱՆԷԹԼԻ ԳԸԶ

(Մուէլլիֆի) ԷՄԻԼ ՐԻՇՊՈՒՐԿ

ԺԶ.

ԳՕՆԹԷՍ ԲԱՐԻԶՑԷ

(1900 [illegible])

—Բէք բիւշման օլմուշ տըր, Մատամ գօնթէս, վէ էկէր անըն քէտէրինի կէօրիւրսէնիզ, սիզ տէ մէրհամէթ խուէրսինիզ։ Սիզէ կէլմէյէ հէսարէթ իթմէյօր. լաքին կէօզ եաշլարըյլա, ահ ու էնին իլէ սիզի չաղըրըյօր։

—Էյ սէնի քէնտիսի՞ մի եօլլատը։

—Խա՛յր, Մատամ, պէնիմ պուրատա օլտուղըմը պիլմէզ։

—Էյ կէլիպ պէնտէն նէ՞ իսթէյօրսուն։

—Բարիզէ կէլէսինիզ, Մատամ գօնթէս։ Ա՛հ, սիզ քի գատընլարըն էն ալասը, էն քիպարը վէ էն ալիճէնապըսընըզ, սիզ քի հէր քէսէ էյլիք եափարսընըզ, Մ. գօնթա մէրհամէթ իտուպ կէլինիզ, Բարիզէ կէլինիզ . . . Հիչ օլմազսա պիր սաաթ կէլիպ գալընըզ։

Գօնթէս պիր աղ թէրէտտիւտ իթտի իսէ տէ, ալիճէնապլըղը ղալէպ իթտի։ Քէնտիսինտէն պիր աֆվ թալէպ օլունմագտա իտի. պու հալ՝ հէր ան ու զէման աֆվ իտէն ճէնապը Հագգը խաթըրլըյա սըրըգտըղընտան, քէնտիսի տէ կէնճլիք զէմանընտա չէքտիքլէրինի ունուտըպ, վէ պէտպախթլըղա նէ թարըգ պիր թարըգ իլէ սէօյլէր իտի իսէ օ սէտա իլէ տէտի.

—Ժէրմէ՛ն, եարըն Բարիզէ կիտէճէյիմ։ Էկէր պէնտէն էվվէլ օրայա վարըրսան Մ. տը Պիւսսիէրին մէրգում խըզմէթքեարը՝ քէմալը մէսըրրէթինտէն նաշի «Մ. գօնթ գուրթուլտը» պաղըրտը, վէ նիւզուլէնտէ պիր փէրահլըգ ու բարլագլըգ հասըլ օլտու։

Իշթէ Կրալիչ իլէ Էտմօնըն գօնագը կէլտիքլէրինին իքի կիւնիւ գօնթէս տը Պիւսսիէր պու սուրէթլէ Բարիզէ հարէքէթ իթմիշ իտի։

Ժէրմէն մէրգումէյէն եալընըզ պիր գաչ սաաթ էվվէլ օրայա վարըպ օ-լուպ, լաքին գօնթէսին կէլէճէյինի գօնթա խապէր վէրմէտի, անճագ գօնթէսին պէնի թէքրար կէօրմէք իսթէր պիրի վար իտի իշթէ Մէրգում կիպի պիւթիւն սահապէթինի պաշլատըլար, քէօթիւ պիլէ օլսա գալընըզ տէտի։ Ժէրմէն՝ գօնթըն եանընա կիրտի։

—Էֆէնտիմ, պիր գատըն կէլմիշ Մատամ գօնթէսի խաթըրլըյօր, ինանմազ մըսընըզ, տէտի. անը կէօրմէք իսթէրմիսինիզ։

Գօնթ սիզիլէրինին իւղէրինէ տիքիլէրէք պաղըրտը.

—Գօնթէսին խալիլէրի՞ մի. Ժէրմէ՛ն, նէ՞ րէճատ տիր օ գըզը։

—Օրասը, սէնի էվի խուլուէթինէ քէֆէնտիսինէ պիր զաւրու կէօսթէրէճէք։

Գօնթըն կէօզլէրինտէ սէվինճի պիր բարլագլըգ հասըլ օլուպ, մուհաքքաք ժէրմէն մէրգումէյէ գարշը տօղրու սէյիրթէճէքտի քի, ժէրմէն անը թութարագ տէտի.

—Էֆէնտիմ, հիչ ումմատըղընըզ պիր չէյի կէօրիւպ տիւշիւրմէ օլաճագսընըզ. պիլմէմ սիզէ նա՞սըլ սէօյլէյիմ . . . Մէհէլա, էֆէնտիմ, փարգ խարինիզ քի Մատամ գօնթէս քէնտիսի . . .

—Ժէրմէ՛ն, պաղըրտը Մ. տը Պիւսսիէր՝ պիրտէն պիրէ պիր հէյէճանա տիւշմէր օլարագ, պու լաֆըլարըլա նէ՞ տիմէք իսթէյօրսուն։

—Էֆէնտիմ, պանա աֆվ իտէճէքսինիզ շիւպհէսիզ եօգ տըր։ Պէն ֆագիր պիր գատըն, պէն Արֆէ(?)ը կէլիյօրում։

—Էյ օրասը օլան գարը՞։

—Քէնտիսինէ իթաիկիմ լէճայը լութֆէն տիւնէտի։

—Գօնթէս՞ մի, տէտի գօնթ թիթրէր պիր սէսլէ։

—Մատամ գօնթէս տը Պիւսսիէր՝ ճէֆա ու ըզթըրապ օլտուղլարը վէ քէնտիսինի կէօրմէյէ եալվարըպ պէնտէն պուրայա կէլտի։

—Կէլտի՞ մի, օրասը՞ մը տըր, օրասը, եաղըլըմտա։ Խա՛յր, խա՛յր, պէն պիր եանլըշ աստըմ, հիչ պիր աֆվը լայըգ տէյիլիմ . . . Ժէրմէ՛ն, քէնտիսինի հիչ պիր պաղըշլանմագ խըլաֆընտա սէօյլէ, պանա աֆվ իտէճէքսին։

Գօնթէս պու լագըրտըլարը հէպսինի իշիթմիշ, օ սըրատա օտանըն գապուսընը աչըպ էշիկին իւզէրինէ տօղրու իլէրլէտի։

Գօնթ՝ մէրգումէյի կէօրէրէք պիր ահ իթթի, վէ զավալլը խըզմէթքեար լանէթլի պիրի կիպի եէրէ տիւշտի։

—Միւսիւ գօնթ տը Պիւսսիէ՛ր, տէտի գօնթէս թիթրէր պիր սէսլէ, սիզ պէտպախթ տըր. Թէսէլլի օլմազ իսթիյաճընըզ վար . . . Թէքմիլ եօրմիւշ ճէզա չէքէնլէրի թէսէլլի իթմէյէ հազըր իթմիշիմ տիր, շիմտի տէ սիզէ կէլիյօրում։

Գօնթ եօզլարը ախըլիփ պաղըրտը.

—Նէ՞, պանա՞ մը սիզ թարգ իթտիկիմ գուլլանըյօրսընըզ . . . Պու զարիֆ ճէսարէթի սիզէ քի՞մ վէրիյօր։

Գօնթէս էլինի կէօյէ տօղրու գալտըրըպ չէօք ճիվարը վէրտի.

—Ալլա՛հ։

—Ալլա՛հ, թէքրար իթտի գօնթ պիր աղըր սէսլէ կիպի։

Պատէհու տէրհալ տէվամ իտէրէք տէտի.

—Ա՛հ, նէ գատար աֆվ իթմէսինիզ, նէ գատար չօգ մէրհամէթլի օլսանըզ, էնինէ տէ՛ չէքմէյէ եանըլմատան ուզանըրըգ կիւտէճէքսինիզ, նէֆրէթլէ պէնի ըրէտա իտէճէքսինիզ նէ վագթ սիզէ տէտիմ քի . . .

—Պէն հէր պիր չէյի խաթըր ալմըյօրըմ տըր, սիզտէն հիչ պիր խաթըր ալմազըմ պու ախշամ տըր, միւսիւ գօնթ. սաղլըգ պէլէքէմ պուլունան Մարիէթի կէօրտիւմ, օ հէպսինի տէ պանա սէօյլէտի։

—Էյ պիլինէ կէլտինիզ, կէլտինի՞զ մի պուրայա . . .

—Էվէթ, կէլտիմ քի սիզէ աֆվ իթտիկիմի սէօյլէյիմ, էկէր իմքեանը վար իսէ սիզի թէսէլլի էյլէյիմ։ Սիզ չօգ կիւնահքեարսընըզ, միւսիւ գօնթ, սիզ վիճտանըն բահաթընըզընա, պէն տէ էօֆէ վէ բիւշմանըզտա տիւշիւր օլմուշ տըր։ Սիզտէն ալըրըմտըմ ամմա, սիզի էշէտէն պըրագըլըմ կիւթիւրմիւշէ, վօրլուղու հալի սիզէ սէօյլէմէլիյիմ չօգ ֆէնա իթտիմ։

—Վալլահ հալի՞ մի, տէտի գօնթ սօղուքնուգ պիր սէսլէ իլէ։

—Եարասըզ պիր մախլուգըն սէօյլէրինտէն իղթիլալ օլունարագ վէ պէլի թէճէնիւնի խուէրէք իլէ տէֆա պիր ճինայէթէ թասադդուր իթմիշ խարիճ, պէն պուրատա պիր չէյ իմզասընտան, սիզ տէ քիմինի պիր ճինայէթ թաշըյա իլէ իմէյէ ճէսարէթ ալընըզ։

(Տէվամը)

թէգատուիմ իթմէք իսմիտինտէ եաշար ։

Բէզա պու տիյարտա գատընլարըն հալի էրքէքլէրտէն տահա կէրի գալմըշ օլտուղընտան , վէ գըզլարըն քիւչիւք քիւչիւք կէլին օլմագ ֆէնա ատէթլէրինտէն՝ չիրքէթ՝ գըզ մէքթէպլինտէն պէօյլէ պիր մուհասսէնաթ օլաճաղընա չօգլուգ իսմիտ իթմէտիկլինտէն , տահա զիյատէ գատընլարըն ֆիքիրինի ույանտըրմալը վէ քէնտի սէֆիլ հալլէրինի քէնտիլէրինէ անլաթմալը տահա մէնֆաաթլը սայըլմըշ տըր․ պու սէպէպտէն հաֆթա իչի քէնտի իչլէրինէ միւսաիտ պիր կիւն թային իտէրէք , պիր եէրէ թօպլանըպ քէնտի գօճալարընա , էվլատլարընա , գօնշուլարընա , ինսանլըգա վէ Ալլահա պօրճլարը նէ՞ տիր , նա՛սըլ տավրանմալը վէ նասըլ եաշամալըյը օնլարա էօյրէթմէք իչին գատընլար մէճլիսի թային օլունմուշ տըր ։ Պու մէճլիսլէրտէ գատընլար կէօրտիւլէր քի , քէնտիլէր տախի ինսան իմիշլէր վէ քէնտիլէրինին տախի պօրճլարը վար իմիշ․ մէճլիս իլէրի կիտտի․ գատընլար ազըն ազըն կէլմէյէ պաշլատըլար․ ֆիքիրլէր ույանտը , օգումագ պիլմէյէն օգումայա պաշլատըլար , օգումայը պօշլայանլար տէֆա էյէ ալտըլար ։

0 գատար թէգատուիմ իթտիլէր քի , տամիրտա վէ գարուլարտա կէչիրմիշ պիհուտէ էօմրլէրինի աճըրարագ , ինսանլըգա վէ վալիտէյէ եագըշըր պիր էօմրէ պաշլամալըյըզ տէյէրէք կիւզէլ նութգլար իթմէյէ պաշլատըլար։ Ֆագաթ քէօյճիւլիւքտէն կէլէն կարգալըլարըմըզ պունա տախի րազի օլմայըպ , գատընլարը մէն իթմէք իչին էվլէկէթլիէր ։ Մէն իթմէքլիքէն պաշլադա տահա զիյատէ իլէրի կիթտիկինի կէօրտիւքլէրինտէ , պիզ տախի գատընլար մէճլիսի եարաճագըզ գըզլար մէքթէպլինտէ տէյէրէք իլան իտիւպ՝ գատընլարը թօրլատըլար ։

Գատըն մէճլիսի պիր իքէն օլտու իքի , իքիսէ պիր « հարէքէթ » պիր գըմըլտայըշ տահա քի պունտան էվվէլ Գայսէրիյէտէ էմսալի տույուլմամըշ իտի , վէ Ուսում. չիրքէթին եօրուլմագ պիլէթի վասէթասը իլէ մէյտանա կէլմիշ տիր։ Հիչ չիւպհէմ եօգ տուր քի , էկէր պու գըմըլտայըշլարը տօղրու վէ ախլագըն մաթլուպ իթտիկի էսաս իւզէրէ գըլաղուզլանըրսա , չօգ էյիւք ու մուհասսէնաթ մէյտանա կէլէճէք տիր ։

Կէչմիշ 13 սէնէլէրտէ միրիլէն էմէքլէր իլէ ախլագտա օ գատար թէպէտտիւլաթ մէյտանա կէլմիշ տիր քի , շու գատար մանէվի մէնֆաաթլարտան պաշգա , մատտի օլարագ եալընըզ տէվլէթին մալիյէսինէ եըլտա պիր գաչ պին լիրա մէնֆաաթ հասըլ օլմուշ օլտուղու՝ պաշգալար տախի հէր նէ գատար ֆարգընտա իսէլէր տէ , էկէր Գայսէրի թիւթիւն ֆապրիգալարը , էլլէրինի կէօմիւշլէրինէ պիղարաղանէ գօյար իսէ , պէյան իթտիյիմ կէրչէքլիյի թաստիգ իթմէկէ գատիր տիրլէր ։

Ըն իւշ սէնէլէրտէն պէրու իթտիյիմ նութգլար , վէրտիյիմ նասիհաթլար քեաֆֆէսի Գայսէրի էհալիսինին հուզուրունտա տըր ։ «Տէլիգանլը եօլունու պալէմէկլի տիր» քէլամը եասս թութարագ , հաֆթալարճա վիրտիյիմ նութգլարտա եուվըլէրճէ տէլիգանլըլար հազըր իտիլէր ։ Բէտէրլէրին քէնտի այալ ու էվլատլարը հազգընտա օլան պօրճլարը խուսուսունտա վիրտիյիմ նութգլարտա եուվըլէրճէ բէտէրլէր հազըր իտիլէր ։ Գատընլար քէնտի գօճալարը վէ էվլատլարը իչին նէ պօրճլարը , վէ ինսանլըգտա նէ նէր թութմուշ օլտուգլարը հազգընտա վէրտիյիմ նութգլարտա եուվըլէրճէ գատըն հազըր իտիլէր․ քէնտիլէրինէ պէյան իթտիկիմ կէրչէքլիքլէր հազգընտա զամիրլէրինին չէհատէթինի չօգ տէֆա կէօզ եաշլարը իլէ թաստիգ իթտիքլէրինի պէլքի պէօյլէ քիմսէլէր կէօրմէմիշ տիր ։ Բէտէր ու մատէրլէրին քէնտի էվլատլարընըն խալասը իչին , չիրքէթէ կիթմէսինի թէշվիգ իթմէքլէրինի , նութգլարտան նէ ալտըգլարընը աչըգ աչըգ կէօստէրիրլէր ։

0 գատար սէնէլէրտէն պէրու հիչ պիր տէֆա վագ իթմէտիմ քի մըլլէթ էկէր Գայթօլիք օլուրսա էյի օլուր , Բրօթէսթան օլուր իսէ իւսէյիր , Բում օլուր իսէ գավլէթ պուլուր ևս․ Մուգատէսի օլարագ , Լուսաւորչի քիլիսէսինտէ խէլաս եօգ վէ օլ քիլիսէտէն վէ մըլլէթտէն այրըլմալընըն օլմագ տէյէնլէր իլէ․ խայըր, Լուսաւորչի քիլիսէսինտէ խէլաս վար վէ Լուսաւորչի մըլլէթի պաշգա քիլիսէյէ վէ մըլլէթէ միւհթաճ տէյիլիմ խալահաթա վէ եալընըզ խալասըթա միւհթաճըը տէյիւ իթտիյիմ միւսաաթաօլարա պիլաթին Գայսէրի էհալիսի շահիտ տիր ։ Հիչ պիր մէզհէպ թարաֆտարլըգը իթմէտիքտէն պաշգա , հիչ պիր մէզհէպէ տախի հիւճում իթմէմիշիմ․ խաչը սալտա՞ն մը չըգարմալը եօգսա սօլտան մը , վաթթիպ իւչ տէֆա՞ մը պաթըրմալը , եօգսա տօգուզ տէֆա՞ մը , ագ սու իլէ՞ մի օլմալը , եօգսա չօգ սու իլէ մի ևս․ պու կիպի մատտէլէր հագգընտա ասլա պահս իթմէմիշիմ , վէ այնի վէ ատէթլէր Աստուածաբանութիւնը հիչ պիր վագթ կիրիշմէմիշիմ․ զիրա օնլար րուհտայիր չէյլէր տէյիլ տիր ։ 0 գատար սէնէլէրտէն պէրու պէնիմ վագըմ շու օլմուշ քի՝ էկէր Սուրբ Աւետարանըն մաթլուպ իթտիկի բաք վէ սաղլամ ախլագա մալիք օլմազ իսէք , գարընտաշը սէվմէմէք գաթիյէն օլտուղունը (Ա․ Յովհ․ Դ․ 15) էօյրէնմէզ իսէք, նէ պու տինէ ատա ինսանլար սայըլըրըզ էէր թօմսալիյըրիզ , նէ օ պիր տինէ ատա՝ Ճէննէթը Ալլահըն հուզուրունտա խիւզ պուլամայըզ․ Վագըմ շու օլմուշ տըր քի , Սուրբ Աւետարանըն մաթլուպու պիր մըլլէթին Բրօթէսթանթ , Գաթօլիք , Բում , էրմէնի օլմասը տէյիլ իկա Բում , էրմէնի , Գաթօլիք , Բրօթէսթանթ քեաֆֆէսի ԲԱՔ վէ ՍԱՂԼԱՄ ԱԽԼԱԳԱ մալիք օլարագ , պիրպիրլէրինին գարնտաշ օլտուղլարընը թանըյըբ , վէ պիր Ալլահըն էվլատլարը կիպի եէկտիկէրինի սէվիպ , պիրպիրլէրինէ եարտըմ իթմէլէրի , վէ շօլ սէր չօլաղըն խատըրէսինտէ պիր սիւրիւ օլմալարը , վէ պէնիմ ատէմ տինէատէ իքէն ճէննէթ էօմրինէ մալիք օլմալարը տըր․ Քրիստոս խամինտէ պիրպիրինի թէբրմէլէրի իսէ՝ տէյիլ Աւետարանըտան, իլլա չէյթանտան տըր ։

(Տէվ-ի) Տօքթ․ վ․ Ա․ Ե․

Տ-էրէէ --մ--րը Սէհհէյէ-էն

Գլուզմէն թէհաֆֆուզխանէսինտէ գարանթինա պէքլէմէքտէ օլան Տէ-- վէ Ճ-ն-- վաբօրլարը տէրունլէրինտէ պուլունան հաճճաճը սաատէթ միւհաճըն լէհիւլէամ ահվալը սըհհիյէլէրի եօլունտա օլտըղը հալտէ , գարանթինա միւտտէթլէրինի իքմալ իթմիշ օլտուգլարընտան , բրաթիգալարը իթա օլունմուշ , վէ մէզքիւր վաբօրլարըն հաճճաճը մումայիլէյհիմ համիլ օլարագ Գալէի Սուլթանիյէյէ մուվասըլէթլէրինտէ 24 սաաթ սիհթ թէվգիֆ տէրունլինտէքիլէր ալէլ ուսուլ թապիպ մաիփէթի իլէ 2 տէֆա մուայէնէ օլունտուգտան սօնրա , պու կիւնլէրտէ Տէրսաատէթէ կէլմէլէրի էլթաֆը ճէլիլէի իլահիյէտէն մէմուլ պուլունմուշ օլմաղլա , մա էլթէչէքքիւր թէպշիր ու իլանա իպթիտար գըլընտը։

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Խաչինիյի խասսաի Շահանէ մուհասէպէ գալէմի քէթէպէսինտէն օլուպ , գալէմը մէզքիւր միւմէյյիզլիկինէ թային գըլընմըշ օլան Հաֆըզ Յէյյի էֆէնտիյէ ըիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի ։

Զագթիյէ նէզարէթը պէհիյէսի ամէլըպա տահրէսինէ մէմուր Ֆայիգ Սիմօն էֆէնտիյէ ըիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի թէվճիհ պույրուլմուշ տըր ։

Սֆահան չէհպէնտէրլիկի՝ Պէնտէրպուշիր չէհպէնտէրի սապըգ Բիֆաթ պէյէ իհալէսի իլէ , Յէնճիւ ըիւթպէտէն պիր գըթա Մէճիտի նիշանը զիշանը իհսան պույրուլմուշ տըր ։

* *

Նամէրանը Շահանէտէն վէ Թէֆթիշը ասքէրի գօմիսիօնը ազասընտան Բիզա բաշա հազրէթլէրինէ պիրինճի ըիւթպէ Մէճիտի նիշանը իհսան պույրուլմուշ տըր ։

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

ՍՈՒՏԱՆ

Սուաքիմտէն ղ․կտ․ 11 թարիխլիյէ ալթիւէքի թէլկրաֆ չէքիլմիշ տիր ․

«Ըլէքսէլ Սուաքիմէ յինէ թագվիյէ օլունմըշ իսէ տէ , Սէնգաթ էյինէ մուհաֆագա թաշըրընտա տէյիլ տիր ։ Սուտան ասկէրինտէն 20000 քիշիլիք պիր ֆըրգա՝ Սուաքիմտէն 9 միլ մէսաֆէտէ վագը Հանթուպտա տըր ։ Մալիւմ օլան սօն մուհարէպէտէ Մէհտինին ասքէրինէ Օսման Տիննա վէ Շէյխ Թաքէր գումանտա իթմիշլէր տիր ։ Թօգարտա մէճլիսլաթ քիւլլիյէթ իւզրէ իսէ տէ , միւհիմմաթը հարպիյէ եօգ տըր ։»

* *

Խարթումտան խըտիվ հազրէթլէրինէ չէքիլէն պիր թէլկրաֆա նազարէն , Հիքս բաշանըն օրտուսընտա պուլունան պիր տէվէ սիւըիւճիսի՝ Մըսըր ասքէրինին ասիլէրէ իքի տէֆա զալէպէ չալըպ պիր օրմանտա չէքիլտիկինի , վէ օրատա տա կէօրտիւկի հիւճում մուգավէլէ իթմիշ իսէ տէ , սուսըզլըգտան վէ իսհալըն գըրկընընտան գըրըլմագ իչին մէմլէքէտի մէյգիւրը թէրք իթտիքտէ , ասիլէր թարաֆընտան ճէբրար ասքէրին իւչէրինէ հիւճում վուգու պուլունմըշ , եաքը իտիլէն 37 նէֆէրտէն պաշգա քեաֆֆէսինին տախի գըլըճտան կէչիրիլտիյինի , վէ ինկիլիզ զապիթլէրինին էսիրլէր միյանընտա պուլունուպ պուլունմատըղընա տահիր մալիւմաթը օլմատըղընը պէյան էյլէմիշ տիր ։

* *

Գահիրէտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ , Մէհտինին ատամլարը՝ Սուաքիմին սու գույուլարընը զապթա ճիւրաթ իթմիշլէր իսէ տէ , կէրի բիւսկիւրտիւլմիշլէր տիր ։

* *

Խարթումտան Թէվֆիգ եազըլտըղընա կէօրէ , Սուտան ասկէրի՝ մալիւմ օլան մուհարէպէտէ քիւլլիյէթլի թէլէֆաթա ուղրար օլմուշ վէ օ հալտէ եաղմա պուլունմըշ օլտուգլարընտան , մուհարէպէ իթմէքտէն պէզմիշլէր տիր ։

Խըտիվ Մըսըր՝ Սուաքիմ գօմանտանը Մահմուտ բաշանըն էէրինէ Սիւլէյման վիզա բաշայը թային իթմիշ տիր ։ Սուտանըն չարգ ճիհէթինտէ Մըսըր ասքէրինէ Պէյքըր բաշա գումանտա իտէճէք տիր ։

Սուաքիմտէն խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ , միրալայ Հարինկթօն՝ ասիլէրին ախիրէն Մըսըր ասքէրինէ զալէպէ չալտըգլարը մահալլի զիյարէթ իտէրէք , մէյտանը հարպտա Մըսըր ասքէրինտէն թէլէֆ իտիլմիշ 400 Արապ լաշէսի պուլմուշ տըր ։

Էլ Օպէյիտտէն Խարթումա իշար օլունտուղընա կէօրէ , Մէհտինին հէյպան հիչ ավէնէ վէ թարաֆկիրանը գալմամըշ , վէ մէրգում՝ ժէնէրալ Հիքս իլէ իթտիֆագ մուհարէպէյէ չօգ թէլէֆաթ վէրմիշ տիր ։ Ասիլէրին բէք չօղու Մէհտիտէն այըրըլըպ մէմլէքէթլէրինէ կիթմիշլէրտիր։

Մէհտի Գապայիլը գապիլէսինի իթաաթա կէթիրմէք իչին գումէյի քեաֆիյէ թօփլամագա պէօյլէ կիւճլիւք չէքմէքտէ իմիշ ։

ՄԱՏԱԿԱՍԳԱՐ

Ֆրանսըզլար Մատակասգար ատասընտա տախի հարէքէթը հարպիյէյէ տէվամ իտէյօրլար ։

Մատակասգարտան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա նազարէն , պիր Ֆըրանսըզ հարպ սէֆինէսի՝ Մօհամպօ նամ մահալի վէ տիկէր պազը քիւչիւք լիմանլարը թօբա թութմուշ տըր ։ Ֆրանսըզլար Վօհէմարտա գարայա չըգմըշլար տըր։

Պիր Ինկիլիզ կազէթասընա չէքիլէն թէլէկրաֆա նազարէն, Ֆըրանսըզլար պիր գարիյէյի իհրագ, վէ իւզէրլէրինտէ Ինկիլիզ սանճաղը չէքիլմիշ օլան պիր խայլը Ինկիլիզ էմլաքընը թախրիպ իթմիշլէր տիր ։

Նէրլիլէր ասլա մուգավէմէթ իթմէյիպ , ճէզիրէնին իչէրիլէրինէ չէքիլմիշլէր տիր ։ Մէզքիւր հարպ սէֆինէսի՝ Վօհէմարտա պուլունան Ինկիլիզ թէպաալարընը Թամաթավա նագլ իթմիշ տիր։

Իքի Ֆրանսըզ հարպ կէմիսի՝ Մատակասգար ճէզիրէսինին ճէնուպ թարաֆընտաքի լիմանլարընը թօբա թութմագ վէ Տօֆին գալէսինի իշղալ իթմէք իւզրէ հարէքէթ իթմիշլէր տիր ։

—

Սէլանիքտէքի Էֆօ- նամ Եահուտի կազէթասընտա օգունտըղընա կէօրէ , Գօսօվա վիլայէթինտէ Իւսքիւպ միւթէսարրըֆլըգը տախիլինտէ Էշթէպ նամ մահալտէ տէլիգանլը Խրիսթիյանըն պիրի՝ գայմագամ իլէ սէօզպիրլիք իտէրէք , կէօյա Եահուտիլէր քէնտիսինի թութմուշ պիր Ֆըրընէ գօյմուշլար վէ պիր գաչ բարչա չէքէրտէն պաշգա նաֆագա վէրմէյէրէք էօլտիւրմէք իսթէմիշլէր իսէ տէ , նասըլսա պիր Թագրիպ էլլէրինտէն եագայը գուրթարմըշ օլտուղունը կէօյա մէրգում գայմագամա նագլ իթմիշ օլտուղընտան , օ տախի տէրհալ իքի միւթէպէր Եահուտիյի հապս իթմիշ տիր ։ Պունլար իսէ քէյֆիյէթի պաթէլկրաֆ Սէլանիք խախամընա իշար իլէ , հագլարընտա իճրայի ատալէթ օլունմասընը թալէպ իթմիշ օլտուգլարընտան , վիլայէթ վէ միւթէսարրըֆլըգ թարաֆընտան մումայիլէյհ գայմագամա մէրգում Եահուտիլէրին թախլիյէի սէպիլլէրի իչին էմր վէրիլմիշ տիր ։

—

Գուտսը Շէրիֆ Բում Բաթրիքի Նիգօտէմ էֆէնտի ճումա էրթէսի կիւնիւ ճանիպը մէմուրիյէթինէ ազիմէթ իթմիշ տիր ։

Բէնճշէնպէհ կիւնիւ Բում Բաթրիգխանէսինտէ րուհանի մումայիլէյհին իգրամէն պէօյլէ պիր զիյաֆէթ քէշիտէ օլունուպ , Տէրսաատէթ Բում Բաթրիգի իլէ Սինօտ ազալարը վէ տիկէր պիր խայլը րուհանի մէմուրսալար հազըր պուլունմուշլար տըր ։

Գուտս Բաթրիգի օ կիւնիւ Գապը Ալիյէ պիլաղիմէ , Սատրազամ վէ վիւքէլայի սաիրէ հազարաթըլյա վէտալաշմըշ տըր ։

—

Պաթումտան եազըլան պիր մէքթուպտա օգունտուղունա կէօրէ , մահալը մէզքիւր կէօմրիւկինտէ բէրա օլունան լիզումսուզ մուամէլաթ վէ մէրասիմտէն նաշի ասհապը մէսալիհ բէք զիեատէ տիկեր օլմագտա իմիշ ։

Մէքթուպը մէզքիւրըն պէյանընա կէօրէ , ախիրէն Խարիճիյէ Նէզարէթինտէն իրատէ Սինէ նամ մահալ Օսմանը չէհպէնտէրխանէսի իչին Պաթում Օսմանլը չէհպէնտէրլէրինէ կէօնտէրիլէն պիր քիտա պապուրա պու խանէսի իչին Պաթում Օսմանը չէհպէնտէրինէ կէօնտէրիլէն վէ պիր քիւչիւք սանտըգ տէրունինտէ պուլունան բասաբօրթ քեաղըտլարընտան պիլէ րէսմը կէօմրիւք ալըն օլունմուշ տըր ։

—

Շէհր Էմանէթի մէքթուպճըսը Նազիմ պէյ թարաֆընտան նէշր օլունան պիր իլանա կէօրէ , Խասքէօյ հարիգզէտէկանընտան պազըլարըն աչըգ սաչըգ չուրատա պուրատա գալտըգլարընա տաիր նէշր օլունան հավատիսին ասլ ու էսասը օլմայըպ , ճիւմլէսի տէ պիրէր մահալէ իսքան իտիլմիշ , վէ պունլարա ճէմիյէթը իսրաիլիյէ վէ Մատամ Տիւֆիրին թարաֆընտան եօրղան թէվզի իտիլմէքտէ օլտուղը կիպի , Շէհր Էմանէթինտէ միւթէվէքքիլ գօմիսիօնը ալի ճանիպինտէն տախի իանէ պիլէթլէրինին թէվզիինէ վէ պէտէլլէրինին ճէմինէ իգտամ օլունմագտա իմիշ ։

—

Թիճարէթ նէզարէթի՝ թաշրալարտա պուլունան թիճարէթ սանտըգլարը իտարէսինէ իւզահաթը էսասիյէ իճրասըյլա ճիհտէն մէշղուլ օլուպ , պու կիւնլէրտէ վիլայէթ մէրքէզլէրինէ պու իշ իչին մախսուս միւֆէթթիշլէր կէօնտէրիլէճէքմիշ ։

—

Հէր հանկը պիր ճինայէթ վէ թէօհմէթլէ մաղնուն օլան պէօյիւք քիւչիւք պիլճիւմլէ հիւքիւմէթ մէմուրլարընըն մուհաքէմէլէրի՝ պունտան պէօյլէ սուրէթը ալէնիյէտէ իճրա օլունարագ , մէսայիխը մուհաքէմէնին քէնտիլէրինտէն թէմամէն թաշրիլի խուսուսլարը հիւքիւմէթը Սէնիյէնէ թաչհիլ գարարա ալընտըղընտան , օնա կէօրէ իճապընըն իճրասը թաամիմէն միւլքիյէյէ իշար պույրուլմուշ տըր ։

—

Թըրհալատա նէշր օլունան Բիղօս նամ Բում կաղէթասընըն գավլինէ , Թիւրքիյա իլէ Եունանիսթան պէյնինտէքի մուգավէլէնամէյէ թէվֆիգան Թըրհալա էհալիսինին եա այըթմասը Եէնիյէ վէ եախօտ հիւքիւմէթը Եունանիյէյէ թապիյիյէթտէն պիրինի իխթիյար իչին մուայէն օլան միւտտէթ կէլէճէք օգոստոս իպթիտասընտա մունգազըյէ օլաճագը ճիհէթլէ , Էհալի իսլամիյէ՝ Եունան հիւքիւմէթինէ ասքէրլիք իթմէմէք իւզրէ հիճրէթէ միւսաարաաթ կէօսթէրմէքտէ օլտուգլարընտան , թարիխը մէզքիւրէ գատար Թըրհալատա իսլամ գալմայաճաղը րիվայէթ հալէն անլաշըլմագտա իմիշ ։

—

Էլասօնայա 30 վէ Գասթամօնիյէ 60 քիլօմէթրօ մէսաֆէտէ վագը Քիւրրէքի-Նուհաս նահիյէսիյլէ , Ամասիայա 40 քիլօմէթրօ մէսաֆէսի օլան Հավզա գազասընա բօսթա շիւպէլէրի քիւշատ օլունմուշ տըր ։

—

Գուտստան եազըլըյօրըլնա կէօրէ , կէչէն յուլիստէ վէ սէպտէմբէրտէ 500 վէ հօկտէմբէրտէ Թըրասպիգօնտան Եաֆայա 230 Զէրքէս մուհաճիրի միւրուր իտուպ , պունլար Նապլուս ճիվարընտա եէրլէշիպ զըրաաթ իլէ մէշղուլ օլմագտա իմիշլէր ։

—

Գօնեա վիլայէթինտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա նազարէն , Էէլվաճ գասապասընտա գէկտեմբէրին 4ինճի կէճէսի իքի վէ էրթէսի կիւնիւ քէզալիք իքի տէֆա զէլզէլէ վուգու պուլմուշ իսէ տէ , պիր կէօնա խասարը մուճիպ օլմամըշլար տըր ։

—

Բէթրօլ կազը տէրօզիթօ մէսէլէսինի թէտգիգէ մէմուր գօմիսիօն՝ 15 քէրրէ իճթիմաատ սօնրա , մազպաթասընը մէճլիսը խասսը վիւքէլայա թագտիմ էյլէմիշ տիր ։

—

Վ-էնա եազըլան պիր վարագատա պէյան օլունտուղընա կէօրէ , կէչէնլէրտէ Սթէնեասա չիֆթլիկի Բիզա վէ մավունաճը Ալի նամընտա իքի շախս՝ պիր գատընըն ճէպինտէն խանէսինէ կիրէրէք 100 լիրասընը զապթ էյլէտիւքտէն սօնրա ըրզընա թասալլութ էյլէտիքլէրի կիպի , պաքիրէ գըզընը տախի պօղազընա գուչագ թութարագ պիքըրինի իզալէ իթմէք իսթէմիշլէր իսէ տէ , էթրաֆտան իւրիլէն ֆէրեատ իւզէրինէ տէրտէսթ օլունարագ Պէյօղլու բօլիս մէրքէզինէ կէօնտէրիլմիշլէր իքէն օրատան տախի քէֆալէթէ րապթ իլէ սալըվէրիլմիշ օլտուգլարընտան , չիմտի պունլար օրալարըն պուհազլարընը տոլաշթըգլը քէսէրէք եօլճէյէ պէրիլէ սօրգընթըլըգ իթմէքտէ , վէ հաթթա մահալը մէզքիւրը ատէթէ միւրէճէքլէրինի պիլէ սէօյլէմէքտէ իմիշլէր։

—

Նէնի բազար սանճագըյլա Գօսնա վէ Հէրսէքտէ վէ պախուսուս Թաշըլճա հէվալիսինտէ աթիգ Բօմալըլար զէմանընտան գալմա պիր խայլի ասարը աթիգա մէվճուտ օլտուղընտան , պիր վագթտան պէրու մահալը մէզքիւրէտէ իճրայի հաֆրիյաթ վէ թահարրիյաթ օլունարագ , էնվայի անթիգալար վէ էսքի պինա վէ տուվարլար քէշֆ օլունտուղը օլ թարաֆտան եազըլըյօր ։

—

Շուրայի Գահրիյէ բէյիսի Սիւլէյման բաշա հազրէթլէրի էվվէլքի կիւն Մարսիլեատան միւրուր իտէն պիր վաբօր իլէ Տէրսաատէթէ ավտէթ էյլէմիշ տիր։

—

Կէչէն հաֆթալար Աթինատա իքի կիւն միւթէմատիէն սէլ կիպի եաղմուրլար կէլիպ չէհրի ատէթա պիր կէօլ հալինէ գօյմըշ օլտուղը կիպի , իչպու եաղմուրտան ըսլանմըշ օլան պիր հիսար տուվարընտան տա իքի պիր գայա գօբարագ պիր տուլ գատըն իլէ անը պիր թանէճիգ գըզընը վէ պիր համմալը էզմիշ թէլէֆ իթմիշ տիր։

—

Գուլէլի Պուրկազ իլէ Տիմէթօգա արասընտա կէչէն կիւն վուգու պուլան շըմէնտըֆէր գազասընտա 10 քիշինին մէճրուհ օլտըղընըն ասլը օլմայըպ , Թաֆսիլաթը մէզքիւրէյէ նազարէն , 35 վակօնտան 8 էշեա վակօնը եօլտան չըգմըշ վէ արգատաքի եօլճը վակօնլարընա հիչ պիր չէյ օլմայըպ, եալընըզ էնսէքթօր պաշընտան եարալանմըշ , վէ կարտըֆըրէն տախի ղէտիլէնմիշ տիր ։

—

Գահրիյէ բիյատէսինին Նիւմունէլիք թապուրը գօմանտանը պին պաշը Մէհմէտ պէյ՝ ճումա կիւնքի սէլամլըգ րէսմը ալիսի էսնասընտա Նիշանը Իմթիյազըն կիւմիւշ մէտալեասընա նայիլ օլմուշ տըր ։

—

Թրապիզօն վիլայէթինտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆ՝ Քիրասօն չօսէ թարիգինին ինշաաթը պու քէրրէ պիլ իքմալ րէսմէն քիւշատ օլունտուղընը պէյան իտէյօր ։

—

Կիւմիւշխանէ միւթէսարրըֆլըղը լաղվ իտիլէրէք , օրատա պիր գայմագամլըգ թէէսիսի միւթէսավվէր իմիշ ։

ՄԻՇԷԼ ԲԱՐԻԶԻՍԻՆ

ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Պէյօղլունտա տօղրու եօլտա Բուսիա գօնսօլօսխանէսը գարշըսընտա 481 նօմէրօլը մահալ․

Գըշ մէվսիմինին հուլուլի միւնասէպէթիյլէ , ՄԻՇԷԼ ԲԱՐԻԶԻՍԻՆ ախիրէն Էվրօբայա վուգու պուլան եօլճուլըղընտա , բէք սէչմէ տանթէլալար , գատիֆէլէր , սաթէնլէր , սաչագլար , գօրտէլալար , բասմանթըրիլէր վէ սաիր հէր նէվի մօտա մալլար կէթիրմիշ օլտուղընը օգույանլարըմըզա պէյան իտէրիզ ։

Պունտան մաատա մէզքիւր մաղազանըն չէօհրէթը գատիմէսի՝ էնվայի չէշիտի պուլունան էմթաասընըն նէֆասէթինէ պիր հիւսնիւ թէէմինաթ տըր ։ Է. Ա.

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 21 Դեկտ.

Ինկլիզ էսհամը Ինկ. Լիր.	100-1/2
Օսմ. էսհամը աչըլտը	08-7/8
» » գարանտը	08-7/8
Խաթիգրավ 65	10-7/8
» 69	09-3/4
» 71	64-
» 72	15-1/2
» 73	08-3/4
Օսմանլը Պանգասը	15-1/2
Ռուսիա խաթիգրավը	84-1/8
Մըսըր տույ-մուխթա հըսէ	62-1/2
» խաթխլագը	86-3/8
Տաիրա Սանիէ (Մըսըր)	62-1/2
Ռօշիլտ խաթիգրավը (Մըսըր)	84-1/4
Մաճարիստ. էսհամը 1877	102-1/4
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վադէ	25 412

Բարիզ 21 Դեկտ.

Ֆրանսըզ էսհ. 3 % Փր.	75-30
» » % 5	105-17 1/2
Օսմ. էսհամը աչըլտը	09-
» » գարանտը	09-02 1/2
Խաթիգրավ 65 Փր.	-
» 69	50-
» 73	44-
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	42-
Օսմ. Պանգասը	643-75
Գրէտի Լիօնէ	535-
Գրէտի Ֆօնսիէ	1202-50
Լիօն ագսիօնը	1222-50
Սուէյշ ագսիօնը	1947-50
Ռուսիա 5 % 1877	93-1/4
Իթալիա էսհամը	91-50
Մըսըր Ֆօնտ. մուխթա հըսէ	315-
Մաճարիստան էսհամը	103-3/8
Ռուսեան 6 % 1879	408-75
Գամպիօ 3 այ վադէ	25-21

Վիէննա 21 Դեկտ.

Լօնտրա իուզէրինէ գամպիօ	121-10
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	20-20

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն ագչ. գար.	09-32
Պու սաղլամ աչըլտը	09-32
Մըսըր մուխթաշէմէ. գար.	69-10
Պու սաղլամ աչըլտը	69-05
Խաթիգր. 65 (մաթօն)	57-
» 65	55-
» 69 (բինար	49-50
» 72 (Պօն տիւ Թրէ.)	16-75
» 73	43-50
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	42-75
Վէ չգ ֆավլի	8-
Բէրօր Դըշ.	-
Հէվալէսիգ »	30-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	7-
Օթօմանօլ պանգասը	7-05
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	4-10
Թրամվայ	3-20

ԱԴԶԷԼԼԵՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղըրուշտան	Ղշ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ Փարչը	108-
Մէճիտիյէ »	100-20
Պէշլիք »	103-
Ալթըլըգ »	103-10
Պագըր »	740-
Գըյմէ	1360-
Ինկիլիզ լիրասը	110- 4
Ֆրանսըզ ալթընը	87-30
Բօլ	80-
Գրէմից ալթընը	51-20
Գարագօլ գայմէսի	9-39

ԻԼԱՆԱԹ

Էվգաֆը Հիւմայուն մէճլիսը խուսուսիսինտէն կէլէն իլան.

Մուպայաասընա լիւզում կէօրիւնէն ամիգ գըյէ իլէ 1900 քիւսուր գըյէ Գանտիա սապունընըն միւնագասա բուսուլասընտա մուհարրէր շէրաիթ վէճհիլէ պէհէր գըյէսի բէշին բարա իլէ 4 ղըր. 10 բարատա Թալիպի էօհտէսինտէ պուլունտուղունտա վէ շէհրը հալը Ռումինին 14իւնճիւ չարշէնպիհ կիւնիւ հէր գաչ բարա թէնզիլ օլունուր վէ 15ինճի բէնչշէնպիհ կիւնիւ տախի 100տէ 5 թէնզիլ օլունուր իսէ գապուլ օլունուպ օնտան սօնրա թէնզիլ գապուլ իտիլմէյէճէկինէ պինաէն նօգսանը իլէ իթա իտմէյէ Թալիպ օլանլարըն Էվգաֆը Հիւմայուն մէճլիսը խուսուսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր:

10 քեանունը էվ. 99

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Վ...Թը ...ճէ խուսուսինտէն կէլէն իլան:

Էվգաֆը Հիւմայուն վարիտաթը ումումիյէ խարճէսի մահլիւլաթը չիւպիւնտէ պէհէր կիւն միւզայէտէլէրի իճրա օլունմագտա օլան ամի իւզ գիրք մահլիւլաթըն մուպայէտէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթը իլանընտան 3ինճի հաֆթասը օլան իչպու 1299 սէնէսի քեանունը էվվէլին 5ինճի բազար էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն պիր հաֆթա զարֆընտա Թալիպ օլանլարըն' գըյմէթը մուխամմէնէսինին էօշրիւնէ միւսավի թէմինաթ ագչէսինի միւսթաասհըպէն իտարէի մէզքիւրէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի վէ մուաճճէլէյէ մահսուպէն սուրէթ վէ սէրկի գապուլ օլունմայաճաղը յինճի տէֆա օլարագ իլան ու իխթար օլունուր:

. . 1 իլա 52 . . 2810 (1) — Թովուզ բազարընտա Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Ճամիի շէրիֆ սօգագընտա վէ շիլինկիրլէր ճատտէսինտէ Թէրպիէն 176 զըրա արսատա մէշմիլ 4 օտա վէ իքի սուֆա վէ պիր գույու վէ 50 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ մէնզիլ վէ Թահթընտա շէհրի 200 զըրուշ քիրասը 3 պապ տէքեաքինին անճագ Մէհմէտ սուպաշը վագֆընտան օլան 107 պուչուգ զըրա մէնզիլ վէ տիւքքեան մահալլէրինին օն իքի հիսսէ իթիպարը իլէ իքի հիսսէսի:

. . 8 . . 10000— Գասըը գարիյէսինտէ Օսման աղա մահալլէսինտէ Զըգմազ-Զէշմէ սօգագընտա Գոճա Խալիլ աղա վագֆընտան տէբուննիւտէ պիր գույուսը միւշթէմիլ Թէրպիէն վէ Թախմինէն պիր զըթա մէնզիլ արսասընըն նըսֆ հիսսէսի մահլիւլտէն վէ տիւլէր նըսֆ հիսսէսի սահիպի Թարաֆընտան Ֆիւրուխթ օլունաճաղը:

. . 126 . . 2500 — Պէյօղլընտա Նէնիչէհիր նամ մահալլէ Բաքալ քէօբրիւսինտէ Սուլթան Պայազիտ Խան վագֆընտան Թէրպիէն վէ Թախմինէն 140 զըրա պիր զըթա մէնզիլ արսասը:

. . 6 վէ 14 . . 1074— Պօղազ իչինտէ Սարը եար գարիյէսինտէ Սարըեար ճատտէսինտէ Շէյխ իւլ Իսլամ էսպագ Զէլէպի Միւֆթի Մէհմէտ էֆէնտի վագֆընտան Թէրպիէն վէ Թախմինէն պին զըրա մուգատտէմա պիր վէ էլէէվմ իքի զըթա մէնզիլ արսասընըն օն իքի հիսսէտէն իքի հիսսէսի:

. . 3 . . 7500 — Իսկիւտարտա Գավասիէր Ահմէտ էֆէնտի մահալլէսինտէ Էթմէքճի պաշը սօգագընտա Պապ-իւս-Սաատէ աղասը Իպրահիմ աղա վագֆընտան Թէրպիէն 180 զըրա արսատա մէշմիլ 4 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ եիւզ էլլի զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլ:

. . 1 վէ 3 . . 833— Եէտի գուլէ խարիճինտէ Ֆաթիհ մահալլէսինտէ Տէմիրխանէ ճատտէսինտէ վէ Թաշ խան սօգագընտա կէօմրիւք էմինի էսպագ մէրհում Հասան աղա վագֆընտան Թէրպիէն 750 զըրա արսատա մէշմիլ իքի սալաշ օտա վէ պիր գույուսը միւշթէմիլ պիր պապ բաշխանէ վէ իքքէմալխանէ էլէէվմ արսանըն օն իքի հիսսէ իթիպարը իլէ պիր հիսսէսի:

. . 9 . . 1000— Զարշըլը քէմէրտէ Պիթ բազարը ճատտէսինտէ Սուլթան Մահմուտ Խան վագֆընտան Թէրպիէն օն պէշ զըրա մ... մա կէտիք պիր պապ շաարճը տիւքքեանը արսասընըն նըսֆ հիսսէսի:

. . 11 . . 6000— Կէտիք բաշատա Էմին Սինան մահալլէսինտէ Կէտիք բաշա ճատտէսինտէ Սուլթան Սիւլէյման Խան վագֆընտան պիր պապ գօնագ արսասընտա ճարի պիր մասուրա մայիէվիյէն նըսֆ հիսսէսի:

. . 113 . . 832 — Թօբխանէտէ Գարապաշ մահալլէսինտէ Պօղազքէսէն ճատտէսինտէ Հարէմէյն վագֆընտան Թէրպիէն 90 զըրա արսատա մէշմիլ 30 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ շէհրի 260 զըր. քիրասը պիր պապ պէրպէր տիւքքեանը կէտիկինին 72 սէհմ իթիպարը իլէ 2 սէհմ հիսսէսի:

. . 37 . . 8333— Եէտի գուլէտէ Հաճը Բիրի մահալլէսինտէ Հաճը Էվհատ ատին ճատտէսինտէ Սուլթան Մէհմէտ Խան վէ Էմինը Դանէմ Մուսթաֆա չավուշ վագֆընտան Թէրպիէն 10660 զըրա արսատա մէշմիլ պիր օտա վէ պիր գույու վէ պիր ախըրը միւշթէմիլ սէնէվի իքի պին եիւզ զըրուշ քիրասը Պէկիրատ նամ մահալլէ պիր զըթա պէօյիւք խօրօզլու պօսթանըն տէբուննինտէ պիր օտանըն եիւզ եիրմի սէհմ իթիպարը իլէ 40 սէհմ հիսսէսի:

. . 25 վէ 23 վէ 27 վէ 29 վէ 31 վէ 33 . . 10000— Պալաթ խարիճինտէ Գարապաշ մահալլէսինտէ Գարապաշ սօգագընտա Այա Սօֆիայի քէպիր վագֆընտան Թէրպիէն վէ Թախմինէն 1400 զըրա արսատա մէշմիլ օն իւչ օտա վէ իւչ սուֆա վէ շէհրի 220 զըրուշ քիրասը պիրպիրինէ մուլթասըլ 5 պապ Նաճատխանէ վէ վէբրանտա գայըգխանէ արսասընըն նըսֆը մահլիւլտէն վէ նըսֆընըն սիւլսան հիսսէլէրի սահիպլէրի Թարաֆընտան Ֆիւրուխթ օլունաճաղը:

. . 3 . . 5000 — Նէնի պաղչէ գաբուսինտէ Սըբա էմինի մահալլէսինտէ Քեաշիֆ պաշը սօգագընտա Էմմէքճիզատէ Ահմէտ բաշա վագֆընտան Թէրպիէն 80 զըրա արսատա մէշմիլ վէ 40 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ շէհրի 70 զըր. քիրասը ախշապ պիր պապ մէնզիլին սիւլսիւնի:

. . 11 . . 2000— Խասքէօյտէ Բիրի բաշա մահալլէսինտէ Գումպարաճըխանէ ճատտէսինտէ Բիրի Մէհմէտ բաշա Հարէմէյն կէտիքեամինտան Թէրպիէն 25 զըրա մուգատտէմա եօղուրթճը քեարխանէսի էլէէվմ պիր պապ եօղուրթճը տիւքքեանը արսասընըն նըսֆ միւլքի իլէ պիթիւն կէտիկի:

. . 3 . . 2500 — Կէտիք բաշա գուրպինտէ Տիվանի ալի մահալլէսինտէ Մէտրէսէ սօգագընտա պէրմուճիպի մէյտանէ 63 զըրա պիր զըթա մէնզիլ արսասը:

. . 21 վէ 23 . . 26667— Թօբխանէտէ Ֆիրուզ աղա մահալլէսինտէ Թասըի ճատտէսինտէ Ջիֆթէի Հաճի Իպրահիմ աղա վագֆընտան Թէրպիէն 150 զըրա արսատա մէշմիլ 6 օտա վէ իքի սուֆա վէ պիր գույու վէ 120 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ սէնէվի 6000 զըր. քիրասը մուգատտէմա պիր պապ մէնզիլ վէ պիր պապ գահվէ տիւքքեանը էլէէվմ պիր պապ մէնզիլին սիւլսիւ հիսսէսի:

. . 23 . . 8888— Գալաթատա Քէմանքէշ Գարա Մուսթաֆա բաշա մահալլէսինտէ Խալիլ բաշա սօգագընտա Սուլթան Մահմուտ Խանը Սանի կէտիքեաթընտան կէտիկի վէ Մէրզիֆօնլի Գարա Մուսթաֆա բաշա վագֆընտան միւլքի օլմագ վէ Գուլէի զէմին վագֆլարընտան պէր մուճիպի խարիթա շէհրի 400 զըրուշ քիրասը միւթէհամմիլ պիր պապ պիլա հավա մաղազա կէտիկինին 120 սէհմ իթիպարը իլէ օն իւչ վէ սիւլիւս սէհմ հիսսէսի իլէ միւլքինին վէ Գուլէի զէմին վագֆընտան օլան մահալլին եիրմի պիր հիսսէ իթիպարը իլէ պիր հիսսէսի:

. . 10 . . 6000— Թօբխանէտէ Ճիհանկիր մահալլէսինտէ Զըգմազ Թօբրագ սօգագընտա գույուճը պաշը Ալի աղա վագֆընտան Թէրպիէն 60 զըրա արսատա մէշմիլ տէօրթ օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր միւշթէրէք գույուսը միւշթէմիլ շէհրի 40 զըր. քիրասը ախշապ պիր պապ մէնզիլին սիւլթիւնիւ:

. . 73 . . 5000— Գասըմ բաշատա Սէյիտ Ալի Զէլէպի մահալլէսինտէ մէզպըրէ գարշըսընտա Լալա Թայֆուր աղա վագֆընտան Թէրպիէն 90 զըրա արսատա մէշմիլ 3 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ եիւզ զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ շէհրի 50 զըր. քիրասը միւթէհամմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին սիւլթիւնիւ:

. . 22 . 24 . . 4150— Իսկիւտարտա Տավուտ բաշա մահալլէսինտէ Պէօյիւք Համամ սօգագընտա Դ. Սուլթան Մահմուտ Խան վագֆընտան Թէրպիէն եիւզ էլլի զըրա արսատա մէշմիլ 4 օտա վէ 2 քէլլէր գույու վէ 7000 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ սէնէվի 5000 զըր. քիրասը Միւմթազ Խան պաղչէսի տոնմէքլէ մահսուֆ պիր պապ պօսթան կէտիկինին 120 սէհմ իթիպարը իլէ 8 վէ րուպ սէհմ վէ սիւլիւս ան նըսֆ սէհմ հիսսէսի:

. . 47 . . 5000 . . պէտէլ միւզայէտէ 6000— Իսկիւտարտա Գավասիէր Ահմէտ էֆ. մահալլէսինտէ Նուհ գույուսը ճատտէսինտէ Սուպաշը էլ Հաճճ Մէհմէտ աղա վագֆընտան Թէրպիէն 100 զըրա արսատա մէշմիլ 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 240 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլ:

(1) Ճիւմլէլէրին պաշլարընտա իւք հիզատա պուլունան բագգամլար մահլիւլաթըն նումերօլարընը վէ իքինճի հիզատաքիլէր գըյմէթը մուխամմէնէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր:

ՊԱԼՍԱՄԻՆԸ ՇԱՐԳԻ

Զիյատէ սօղուգ վէ կիւնէշին Թէսիրինտէն մուհաֆազա իտէրէք ինսանըն պէտէնինի եումշագ սագլար վէ րէնկինի պօզմայարագ կիւզէլլիկինի տէ իպգա իտէր օլմաղլա, գարըլարըն էքսէրիսի պունու խըթըմալ իտէրլէր:

Մալիւմ օլտըղը վէճհլէ չէհրէտէ երկէնլիք, րուխսա վէ չանըրգ վէ չիլ վէ պուսիւրա միւշապիհ էմրազա Պալսամինը Շարգի խիթիմալ օլունուր ...

Պալսամինը Շարգի' գըշըն ...

Պալսամինը Շարգի Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա քէաին Բարիզ Տօբլու Ֆիւնուն ... Պալսամինը Շարգինին հէմ մաճունի վէ հէմ տէ իմալ ու Թէրքիպ իտէնլէրի տիրլէր:

ՇԷՀՐ ԷՄԱՆԷԹԻՆՏԷՆ ԿԷԼԷՆ ԻԼԱՆ

Էրպապը վուգուֆուն Թագտիր էթտիքլէրի պէտէլը միգ.	Մըգտարը թէօնիւմաթ	Միւթէսարրըֆը սապըգլարընըն էսամիսի	Մէվգի վէ հուտուտը էրպասար.
14000	35	Անատօն գալֆա.	Կէօզթէբէ նամ մահալտէ Թարաֆլարը չըմէնտըֆէր խաթթը վէ էմլաքը Հիւմայուն արազիսի իլէ մահտուտ:
800	2	Աքիլէ հանըմ.	Կէօզթէբէ նամ մահալտէ Թարաֆլարը Ալի գաբտան քէրիմէսի վէ Սալիհ պէյ վէ Մէհմէտ էֆէնտի վէ Կէօզթէբէ Թարիգի իլէ մահտուտ:
800	2	Ճէրրահ գայմագամլարընտան Օսման պէյ.	Կէօզթէբէ նամ մահալտէ Թարաֆլարը Ավէրթալ հանըմ պաղը վէ Կէօզթէբէ Թարիգի վէ Մէհմէտ էֆէնտի պաղլարը իլէ մահտուտ:
1200	4	Իզզէթ էֆէնտի.	Կէօզթէբէ նամ մահալտէ սահիլը սէնէտա քէօշքիւ վէ Կէօզթէբէ Թարիգի վէ Օսման Սաֆուէթ էֆէնտի պաղլարը վէ Թարիգ իլէ մահտուտ:
900	3	Ասքէրիտէն Խալիլ պէյ.	Կէօզթէբէ նամ մահալտէ Թարաֆլարը Օսման Սաֆուէթ էֆէնտի վէ Պաղտասար ճատտէսի վէ Ջիւհատի էֆէնտի վէ Թարիգ իլէ մահտուտ:
10000	20	Սատըր էսպագ միւթէվէֆֆա Սաֆվէթ բաշա.	Կէօզթէբէ ճիվարընտա Թարաֆլարը Ահմէտ Թարլասը վէ պաղէն Համտի էֆէնտի վէ Սալիհ պէյ Թարլասը վէ Թարիգ վէ Ներսէսեան գարիյէսինէ միւրուր իտէն Թարիգ իլէ մահտուտ:
3200	8	Ուլահըրն Նուֆա.	Ճատը պօսթանը եօլը իւսթիւնտէ Թարաֆլարը Պաղտասար ճատտէսի վէ ճատը պօսթանընտա կիտէն Թարիգ վէ Նիքէրլէրին պաղլարը վէ Հաճը Նուսուֆ էֆէնտի պաղը իլէ մահտուտ:
8000	20	Ալէմանիա Թէպաասընտան Արանսթան վէքիլի Լէմօրթ.	Սահրայի ճէտիտ մահալլէսինտէ Նըշրէֆ էֆէնտի եօլու իլէ Ալի բաշա ճատտէսի արասընտա Թարաֆլարը Հասիպ բաշա վէ Պաղտասար ճատտէսի վէ Ալի բաշա ճատտէսի վէ Նըշրէֆ էֆէնտի պաղը իլէ մահտուտ:
2100	7	Մէքքէի միւքէրրէմէ միւտիրի Բաշիտ էֆ.	Պօսթանճը պաշը ճատտէսինտէ Թարաֆլարը Ալիյէ հանըմըն մուլասըգ արազիսի վէ Թարաֆէյնի Թարիգ վէ Պէսիմ պէյ վալիտէսի պաղը իլէ մահտուտ:
1500	5	Սապըգ շէհպէնտէր Խալիլ էֆ.	Պօսթանճը պաշը ճատտէսինտէ Թարաֆլարը Ճէմալ պէյ պաղը վէ Թիւճճար պաշը Հաճը Խալիլ էֆէնտի վէ Սիւլէյման պաղլարը իլէ մահտուտ:
7200	18	Անտօն գալֆա.	Կէօզթէբէ ճիվարընտա Թարաֆլարը Մուսթաֆա պէյ պաղը վէ չըմէնտըֆէր խաթթը վէ Գատըրըն Թարլասը վէ Թարիգ իլէ մահտուտ:
2400	6	Ջարգալըմթճը Հաճը Մէհմէտ վէ Հաճը Օսման աղալար.	Թաշճը պաշը սօգագընտա Թարաֆլարը Թարիգ վէ չըմէնտըֆէր խաթթը վէ Սախտ պէյ վէ Ազմի պէյ վէ պաղէն Հաճը Զէնօբ պաղը իլէ մահտուտ:
800	2	Տիֆիթթում հանըմ.	Կէօզթէբէ ճիվարընտա Թաշճը պաշը սօգագընտա Թարաֆլարը չըմէնտըֆէր խաթթը վէ Ամիր էֆէնտի վէ Ապպաս պէյ պաղլարը իլէ մահտուտ:
800	2	Լէմաֆէր հանըմ.	Թաշճը պաշը սօգագընտա Թարաֆլարը Տիֆիթթում հանըմ վէ Վուսլէթեար հանըմըն մուլասըգ արազիլէրի վէ Ապպաս պէյ պաղը վէ չըմէնտըֆէր խաթթը իլէ մահտուտ:
1600	4	Վուսլէթեար հանըմ.	Թաշճը պաշը սօգագընտա Թարաֆլարը չըմէնտըֆէր խաթթը վէ Թարիգ վէ Շէվքէթ պէյ պաղը վէ Լէմաֆէր հանըմըն մուլասըգ արազիսի իլէ մահտուտ:
600	1 1/2	Սախտ պէյ.	Թաշճը պաշը սօգագընտա Թարաֆլարը սէպզէվաթճըլարըն մուլասըգ արազիսի վէ չըմէնտըֆէր խաթթը վէ Մէհմէտ պէյ վէ Զէնօբ զէվճէսի պաղը իլէ մահտուտ:
800	2	Մէհմէտ պէյ.	Թաշճը պաշը սօգագընտա Թարաֆլարը Ազիզ էֆէնտի պաղը վէ չըմէնտըֆէր խաթթը վէ Սախտ պէյին մուլասըգ արազիսի իլէ մահտուտ:

Գարթալ գազասը տախիլինտէ Նէրտիվան գարիյէսինտէ Սահրայի ճէտիտ մահալլէսի հուտուտը տախիլինտէ քէաին 17 գըթաատա 141 1/2 տէօնիւմ Թարլա' արազի գանուննամէսինին 68ինճի մատտէսի միւճիպինճէ աղարը միւթէպպէրէ օլմատըղը հալտէ միւթէսարրըֆլարը Թարաֆընտան զըրաաթ իթթիրիլմէտիկի կիպի խարէ վէ եա ճար սուրէթի իլէ տախի զըրաաթ իթթիրիլմէյէրէք, 3 սէնէ ալէթթէվալի Թաթիլ խուլունտուկի հիյնի եօգլամատա Թահգըգուգ իթմիշ վէ էրպապը վուգուֆ Թարաֆընտան Թագտիր իտիլէն պէտէլը միսլի իլէ միւթէսարրըֆը սապըգլարընա Թէֆվիզի Թալիպ օլմատըգլարը հալտէ, պիլ միւզայէտէ իհալէսի մաատէի մէզքիւր ահքեամընտան օլմաղլա, պալատա կէօսթէրիլէն պէտէլը միսլին իչպու քեանունը էվվէլ նիհայէթինէ տէկին Շէհր Էմանէթը ճէլիլէսինտէ միւզայէտէ վէզնէսինէ վէ Գարթալտա մալ սանտըղընա Թէսլիմ իտիլմէսի միւթէսարրըֆը սապըգլարընա պէրայի մալիւմաթ իլան գըլընըր:

5 քեանունը էվվէլ 99

(1))2((3)

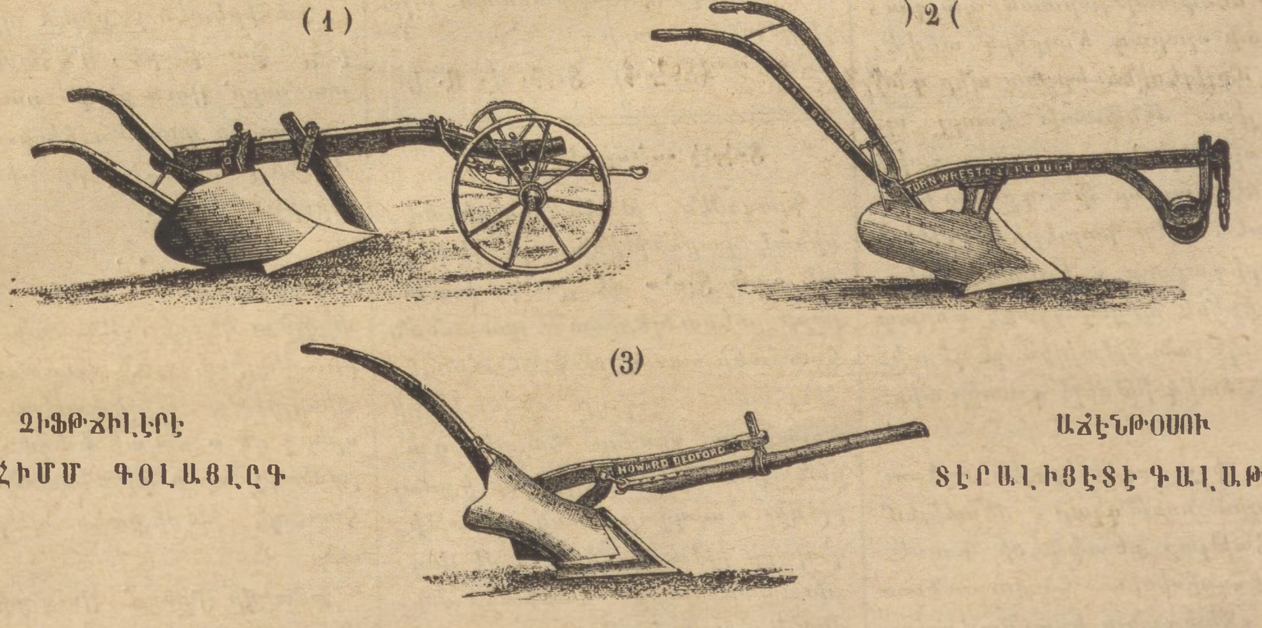

ՋԻՖԹՃԻԼԷՐԷ ՄՈՒՀԻՄՄ ԳՕԼԱՅԼԸԳ

ԱՃԷՆԹՕՍՈՒ ՏԷՐԱԼԻՅԷՏԷ ԳԱԼԱԹԱՍԱ

ՄԿՐՏԻՉ ՎԷ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Պալատէ րէսիմլէրի կէօսթէրիլէն սապանլար, վէ սայիր էտէվաթը զըրաիյէսի ինիէն Ինկիլթէրրանըն զըրաաթ ճէմիյէթը զըրաիյէսի Թարաֆընտան ԷԼԼԻ ԱԼԹԸ ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԻՒՔԵԱՖԱԹ գազանմըշ օլան Մըսըր Հօւարտըն իճատը օլուպ, Անատօլու վէ Ռումէլի չիֆթճիլէրինէ պէօյիւք գօլայլըգլար կէօսթէրմիշ տիր:

Մէզքիւր սապանլար կէրէք եումշագ վէ կէրէք սէրթ Թօբրագլարտա գուլլանըլըպ, վէ պու սապանլարըն իլէրիսինէ չիֆթճիլէրին իտիֆաատէ իտէճէյի գօլայլըգլարը Թարիֆ իլէ անլաթմագ միւմքին տէյիլ.

Մէզքիւր սապանլարըն պիրինճի եանի ուսուլտէ օլան վէ ԱՐՕՐ վէ ԳՕԹԱՆ ... պէնզէր իսէ տէ, եօլլէ պիր ալա ուսուլտէ իմալ իտիլմիշ տիր քի, իսթէնիլտիկի չիֆթ սիւրէպիլիր, ... հասըլը պու ալէթին վասըֆ օլմալարտա ... Անատօլու վէ Ռումէլի էհալիսինէ սուրէթը մախսուսէտէ իլան օլունուր:

Մէզքիւր սապանլարըն Թօբրագտա սապլանան ուզունլըգ էսէփլէրի տախի պուլունուր:

(1) Ն. պըրըչըլը զըյէ 60 ֆի 5 Օսմ. Լ. Եէտէկի 15 ղշ.
(2) » » « 40 » 5 » » » 12 »
Սաֆիւ տէմիրտէն
(3) Ն. » » 20 » 2 » » » 12 »

Գոնթըր վէ սաիր հայվան իլէ Նաղլիչէ գօլայ տըր:

Իշպու սապանլար հագգընտա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէն, տօղրուտան տօղրուեա Օթամանլըտա Գալաթատա Խօրհանէլըրը ճատտէսինտէ Ն. 70 մուամիլէհիմա Մուրատեան պիրատէրլէրէ միւրաճաաթ իտէպիլիրլէր:

Թաշրալարտան օլունան սիպարիշլարըն պէտէլի բէշինէն էօտէնմէկի հալտէ տէրհալ կէօնտէրիլիր: